

Bu sabahki haberler

İngilizlerin Malayada vaziyetleri nazik

Çin, Birmanyanın müdafaasına 250 bin asker tahsis ediyor

Wavel, İngiliz ve Amerikan gemilerinin Cava adasına itica etmelerini bildirmiş

Londra, 7 (A.A.) — Bu gece Malayada yeni bir haber alınmamıştır. İngiliz ordusu, sol cenahına karşı yapılmakta olan tehdidi önlemek üzere geri çekilmektedir.

Malayada vaziyet
Viş, 7 (A.A.) — Malayadan alınan son haberlere göre burada mühim harb hareketi vukubulmaktadır.

İngiliz orduları çok nazik bir durumdadırlar. Bu durumdan kurtulmak için Perak'a doğru ric'at etmektedirler.

Birmanyanın müdafaası
Viş, 7 (A.A.) — Çin Kay Şek Birmanyanı müdafaaya etmek üzere 250.000 Çin askeri göndermeğe karar vermiştir.

Viş, 7 (A.A.) — General Wavel bir emirname neşretmiş ve İngiliz ve Amerikan vapurlarının «Java» adasına itica etmelerini bildirmiştir.

Irakta karışıklık

Sofya, 7 (A.A.) — Ofis: Irakıtan buraya gelen haberlere göre son zamanlarda Irakta bilhassa Kerkük, Azur ve Süleymaniye bölgelerinde karışıklıklar çıkmıştır. Irak naibi Prens ile başvekil geçen hafta halka sükknet tavsiye etmek üzere Kerkükte gitmek mecburiyetinde kalmışlardır. Söylendiğine göre İngiliz kat'alarına karşı birçok suikastlar yapılmıştır. Birkaç gün evvel İngiliz kat'alarını nakleden bir tren geçerken demiryolu tesislerinden biri havaya uçurulmuş ve üç kişi ölmüştür.

Londraya göre: Almanlar Kırım'da müşkül vaziyette

Sovyetler 578 yeri geri almışlar

Londra, 7 (A.A.) — Ruslar Kırım sahilinde ve Sivastopolun şimalinde Eypatoraya asker çıkarmışlardır. Zannedildiğine göre doğu Kırım'daki Sovyet kat'aları Kerç ve Teodosya'yı işgal etmiş olan doğu Kırım ordusu ile birleşmek üzere. Almanlar Sovyet ordularının bu hareketine mâni olamamaktadırlar.

Bu sabahki tebliğ
Moskova, 7 (A.A.) — Bu sabahki Sovyet resmî tebliği:
6.1.42 tarihinde muharebeler bitmiş cephe boyunca devam etmiştir. Kıt'atımız birçok yerleri geri almıştır.

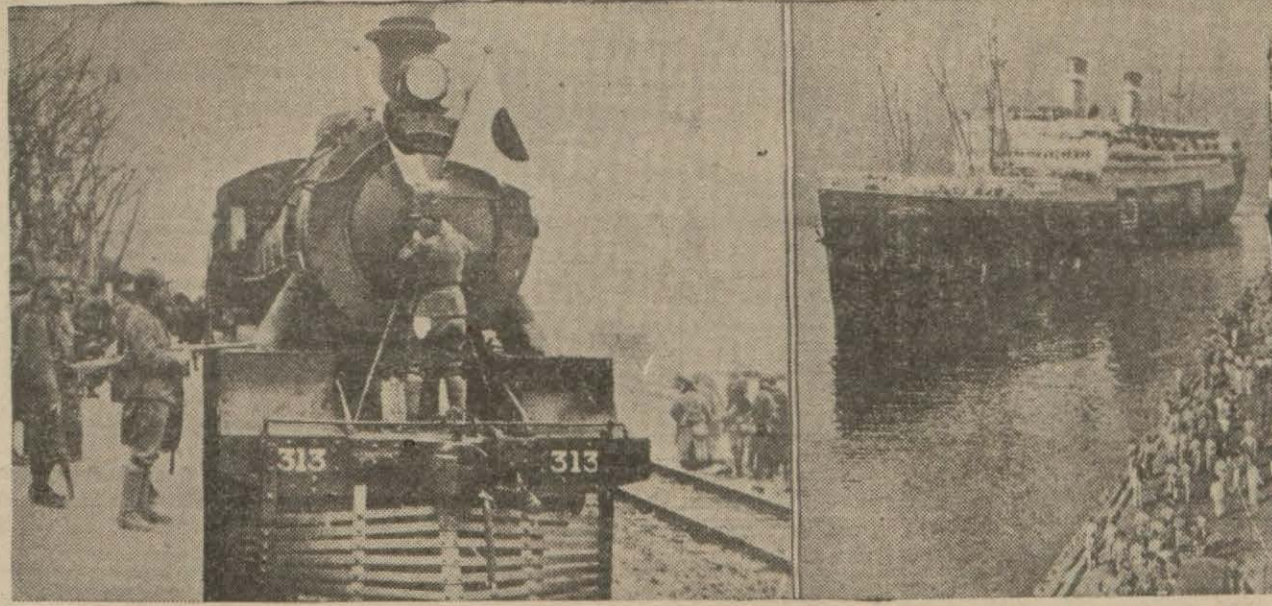
Düşmana ağır zarfât verdirmiştir.
Moskova cephesinde

Moskova, 7 (A.A.) — Moskova cephesinden 100 kilometre mesafede hareket eden bir Sovyet kolu Mojaisk istikametinde ilerlemeğe devam etmektedir. Alman kat'aları çok miktarda asker ve malzeme kaybetmişlerdir.

Hususî tebliğ
Moskova, 7 (A.A.) — Sovyet haberler bürosunun hususî tebliği:
1.5 Kânunusani arasında Sovyet kıtaatı 578 yer geri almışlardır. Bu müddet zarfında iğtinam edilen harb levazımı şunlardır:
58 tank, 28 zirhlî otomobil, 318 top, mühim miktarda tüfek ve cephane.

Macar meclisleri fevkalâde içtimaa çağırıldı

Viş, 7 (A.A.) — Macar mebusan ve âyan meclisleri yarın fevkalâde olaçak içtimaa davet edilmişlerdir.

(Sağda) harb patlamadan önce Filipin adalarına Amerikadan asker getiren bir gemi Manila'ya yanaşırken, solda Japon askeri tren hareketi hazırlanıyor

Müttefiklere göre

İngilizler geri çekildiler

Filipinlerde kara faaliyeti az oldu

Japonlar yeniden asker çıkardılar, Singapur bombalandı

Singapur 6 (A.A.) — Pazartesi neşredilen tebliğde şöyle denilmektedir:

Tehdid altında bulunan sol cenahımızı korumak için Perak cephesinde kat'alarımız bir miktar daha geri alınmıştır.

Kuala Selangor'un cenubunda düşman yeni bir asker çıkarma hareketinde bulunmamıştır.

Pohang'da kat'alarımız Kuantan bölgesinden geri çekilmiştir.

Dün düşman tayyareleri Yoho re'de bazı hedeflere taarruz etmişlerdir. Bir miktar hasar vardır. Hava bataryalarımız bir düşman tayyare de hasara uğratılmıştır. Bu tayyarenin üstüne dönmüş olması ihtimali yoktur.

Düşman tayyareleri dün gece Singapur üzerinde yüksekten uçmuşlardır. Bir kaç bomba atılmıştır. Sivillere aid meskenler hafif hasara uğramış ve sivil ahalden 1 (Devamı 5 inci sayfada)

Japonlara göre

Malezyada ileri hareketi

“Büyük bir şileb batırıldı,,

550 esir, 70 hafif tank, 70 otomobil iğtinam edildi

Tokyo, 6 (A.A.) — Japon umumî karargâhının tebliği:

Japon hava kuvvetlerine mensub teşekküller Malaka boğazında düşman kafilelerine taarruz etmişlerdir.

Büyük bir şileb batırılmıştır.

Başka hava teşekkülleri aşağı Perak'ta kamyonlara taarruz ederek bunlardan bir kaçını tahrib etmişlerdir.

Aynı gece hava teşekküllerimiz Singapura bir baskın yaparak askeri hedefleri bombardıman ve tahrib etmişlerdir. Düşmanın bir av tayyaresi düşürülmüştür.

Japonların ileri hareketi

Tokyo, 6 (A.A.) — Malezya cephesinden Domei ajansına bildiriliyor:

Japon müfrezeleri Malezyanın şark sahilini takiben cenuba doğru ilerlemeğe devam etmektedirler: 30 İkkânunda Kuantan'ın işgalinden sonra bu müfrezeler 3 Son. (Devamı 5 inci sayfada)

PARTİ GRUPU

Dün Münakalât ve Maarif Vekilleri izahat verdiler

Öğretmenlerin tedavülde kalan maaşları

Ankara, 6 (A.A.) — Cümhuriyet Halk Partisi Meclis grubu umumî heyeti 6/1/942 Sah günü saat 15 te reis vekili Seyhan mebusu Hilmi Uranın reisliğinde toplanıldı. Celse açıldıktan ve geçen toplantıya aid zabıt hülâsası okunduktan sonra kürsüye gelen Münakalât Vekili son haftalar zarfında hüküm sürmekte olan şiddetli soğuklar yüzünden kara ve deniz vadedildi. (Devamı 6 ncı sayfada)

Ruzveltin mesajı

“Gelecek sene 100 bin tayyare, 75 bin tank yapacağız,,

Çetin, sürekli bir harble karşılaşacağız,,

Vaşington, 6 (A.A.) — Ruzvelt, bugün kongredeki mesajında, kongreye ve millete harbin mütefiklerin zaferiyle biteceğini vâdetmiştir. Cümhurreisai, bu sene ve gelecek sene istihsalâtı hakkında gayet büyük rakamlar zikrederek demiştir ki:

Faştler; Japonlar ve naziler; bu kanlı yola girdiklerindenberi ilk defa olarak şimdi üstün kuvvete. (Devamı 5 inci sayfada)

Halkalı Ziraat mektebinin iki katı tamamen yandı

Dün gece, Yeşilköyde Halkalı Ziraat mektebinde lambalara petrol yerine benzin konması yüzünden büyük bir yangın çıkmış ve binanın iki katı tamamen yandıktan sonra ancak söndürülebilmştir. Benzinin ateş almaması mektebin hademesi Mehmed de yüzün, den ve vücutunun mühtelif yerlerini, den yaralandığından hastaneye kaldırılmıştır.

Münakalât Vekâleti Müsteşarlığı

Ankara 6 (Husust) — Posta telgraf ve telefon umum müdürü Kadri Yü. rükoğlu Münakalât Vekâleti müsteşarlığına ve Münakalât Vekâleti müstesarı Naki Kösten posta telgraf ve telefon umum müdürlüğüne naklen tayin edilmişlerdir.

Hayat pahalılığına karşı tedbirler

Gelirli sabit olan vatandaş ne diyor?

Maaşlara zam mı yapmalı, yoksa vergileri mi indirmeli?

Üzerinde durulan yeni bir fikir: “Devlet hazinesinden maaş almyanları da düşünmeli, kararları onlara da teşmil etmeliyiz,,

Yiyecek ve giyecek maddelerile diğer zarurî ihtiyaçların bugünkü gartlar müvacehesinde fiatlarının artması karşısında, sabit gelirli sınıfın uğradığı geçim zorluğunu göz önünde tutan hükümetimiz, bu sınıf için bir takım terfih çare ve tedbirler aramaktadır.

Şayialara göre tetkik mevzu olan formüller arasında, memur ve müstahdemlere birkaç maaş avansı verilmesi ve bu paranın uzun bir vadeye bağlanarak bilâhare maaş sahiplerinden kesilmesi, maaş ücretlere muayyen bir zam yapılması ve muvakkat bir mahiyet taşıyan buhran ve müvazene vergilerinin kaldırılması gibi hususlar vardır.

Henüz bir tasavvur halinde olmasına rağmen, deha şimdiden bir takım mülâhaza ve münakaşalara yol açan bu tedbirleri sabit ka-

(Devamı 6 ncı sayfada)

Ekmek 15,5 kuruşa indi, yeni narh bugün tatbik olunuyor

Karnelerin doldurulması için memurlarla muallim ve talebelere istifade ediliyor

Ekmeklik unun çuvalından alınan bir lira buğdayı koruma vergisinin kaldırılması üzerine ekmek fiatlarının da bir miktar tenzil edilmesi icab etmişti. Bu husustaki karar resmî gazete ile ilân edilmiş, tenzilât mer'iyet mevkiine girmiş bulunmaktadır. İstanbul Vilâyeti hududları dahilindeki ekmek narhı da yeni vaziyete göre alıkadarlar tarafından tetkik edilmiş ve ekmekğin 15,5 kuruşa satılmasına karar verilmiştir. Francalann kilosu ise 25,5 kuruştur. Yeni fiatlar bugünden itibaren tatbik edilecektir. Toprak Mahsulleri Ofisi dün fırınlara tevzi ettiği unları buğdayı koruma vergisini kaldırarak vermiştir.

Dünkü toplantı
Ekmek tevziatının karne ile yapılmasına aid hazırlıklara devam olunmaktadır. Dün Vilâyet Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kir-

(Devamı 6 ncı sayfada)

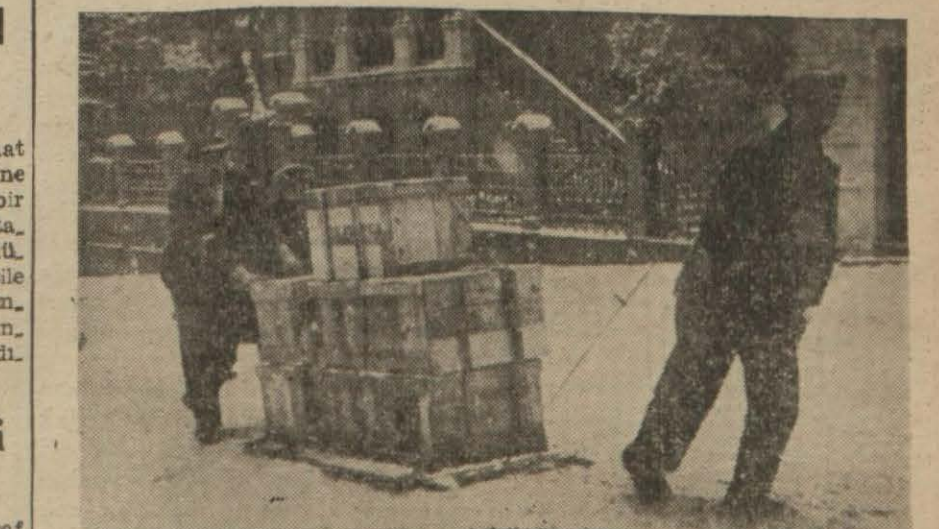
Ekmek 750 grama indirilecek

Ameleye günde bir ekmek, diğer meslekteki vatandaşlara yarım ekmek verilecek

Ankara 6 (Husust) — Ekmek satışının karne usulüne bağlanmasında dair öndümüzdeki günlerde bir koordinasyon kararı neşredilecektir. Hazırlanmış bulunan projeye göre bugün 950 gram olan beher ekmek 750 grama indirilecek ve ameleye günde bir ekmek, ameleden gayrı meslekteki vatandaşlara 375 gram, çocuklara (187,5) gram verilecektir.

Çamur deryası haline gelen şehrin temizlenmesi için çalışılıyor

Dün Beyoğlu ile İstanbul arası müstesna diğer hatlarda tramvaylar işledi, bugün normal seferler başlıyor

Şehrin son günlerindeki mansaralardan: Kızılcık yük nakliyatı. Şehrin kardan temizlenmesi işi, Eminönü, Fatih ve Eyüb kazalarının hararetle devam olunmaktadır. da 28 kamyon, 215 araba ve 1000 Belediye dün Beyoğlu, Beşiktaş, (Devamı 6 ncı sayfada)

Hergün

Mister Ed'n n
Hasbihalinden
Çıkan netice'er

Ekrem Uşaklıgil

İngiltere Hariciye Nazirinin Moskova seyahati münasebetiyle radyoda yaptığı hasbihal siyaset âleminde büyük ilgi uyandırdı.

Mister Eden için Sovyetlerin baş şehri tamamen yabancı değildir.

Mister Eden ilk Rusya seyahatini, üzerinde bugünkü sıfatı mevcud değiken 1935 yılında yaptı ve avdetinde izhar ettiği kanaatlerle iç memlekette olduğu kadar dış memlekette de büyük neşriyata sebep oldu.

1935 yılı İngiltere - Rusya mü-nasebetlerinin samimiyetten uzak olduğu, hattâ ticari münasebetlerin bile münakaşalar uyanırdığı, iki devlet menfaatlerinin ayrılığı üzerinde ehemmiyetle durulduğu bir zamana tesadüf eder, fakat Eden o zaman Londra'ya gelecek günleri iyimseler bir gözle gördükten dönmüştü. Sovyet Rusya ile İngiltere arasında esaslı hiçbir menfaat ayrılığının bulunmadığını söylüyor, Rus yadânı sitayişli bir dil ile bahsediyordu.

Mister Eden ikinci Rusya seyahatini 7 yıl aralıkla ve bu defa İngiltere Hariciye Naziri sıfatıyla yaptı, radyoda söylediği sözlerle bakacak olursak bu ikinci seyahatinde edindiği kanaat ilk yolculuğundan getirmiş olduğu kanatın aynıdır, yalnız arada bazı zorluklar bulunduğunu görmüş, fakat bu zorlukların yenilebilecekleri kanaatine varmıştır. Acaba bu zorluklar nelerdir?

Mister Eden'in radyoda yaptığı hasbihal esnasında Moskovada öğrendiklerini ve edindiği malûmata göre düşündüklerini tam olarak söylemesini elbette bekleyemeyiz. Nitekim o söylememiş, yalnız zorluğa işaret etmekle aynı zamanda da zorluğun yenilebileceğini söylemekle iktifa etmiştir.

Harb içinde, habin bu safhası içinde, hele 26 lı paktın imza edilmesinden sonra bir hariciye nazirinin dili ile söylenmiş olması bakımından bu cümlelerin bu kışağı ile de gene büyük ehemmiyeti olmayacaktır. Fakat ne yazık ki, elde mevcut malûmat zorluğun hangi sahalarda çıkmış olabileceğini düşünüp söylüyor olmak üzere tahliyeler yapılmaya müsâid olmadıkları gibi u-mumi durumda böyle bir teşebbüse girişmeye imkân veremez. Bununla beraber, Moskova seyahatini verdiği neticeleri Mister Eden'in sözlerinin çerçevesi içinde kalmak suretiyle üç noktada hülasa edebiliriz:

1 — Sulh meselesi üzerinde konuşulmuştur.

2 — İngiliz - Rus iş birliğinin bazı güçlükleri olduğu görülmüştür.

3 — Vaziyeti bir karara bağlamak yalnız İngiltere ile Rusya ya a-id bir mesele olmadıkça ve Amerika, dominyonlarla diğer müttefiklerin sıkı istisnâlar lüzum gösterdiğinden münakaşa kapısı açılmamıştır.

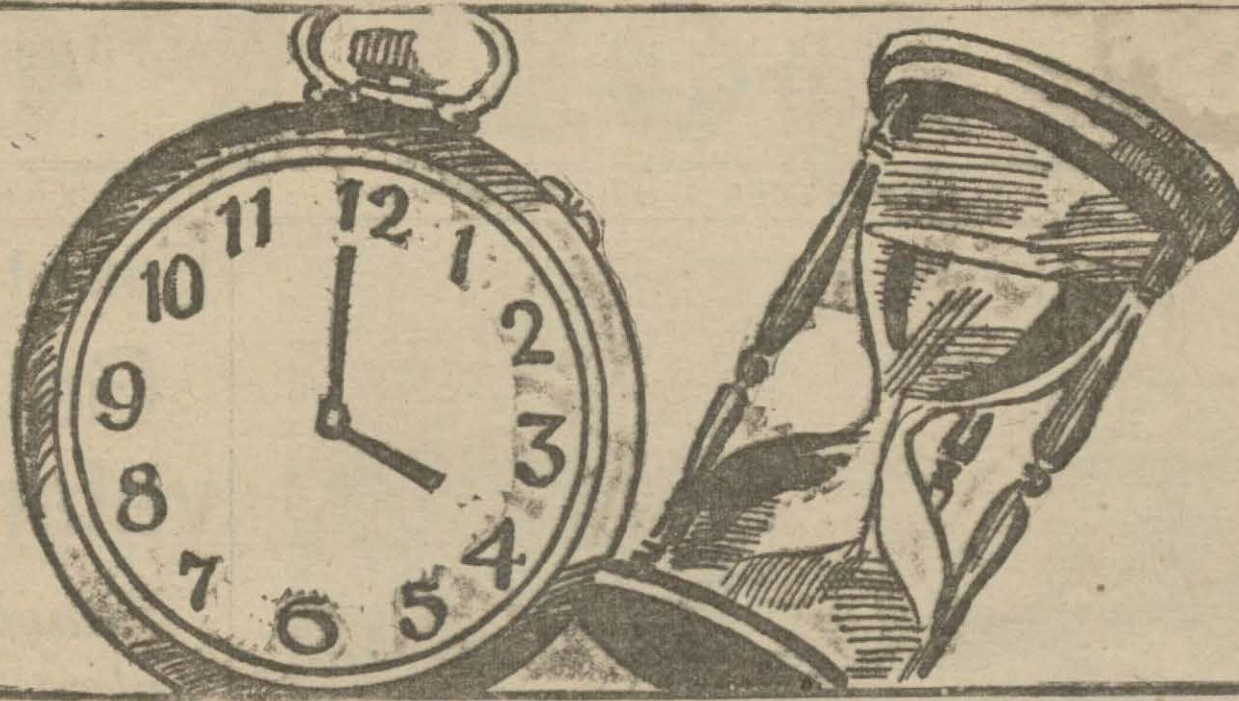
Demek oluyor ki 26 devletlerin bazı sulh prensipleri üzerinde mutabık kalmaları, hiç değilse prensiplerin tatbik ve tefsir şekilleri üzerinde ayrılıklar çıkmasının önüne geçmemiştir.

Demek oluyor ki, Moskova seyahatinin harb bakımından Rusyaya müsâid bir zamana tesadüf ettiği Rus isteklerini bugünün şartlarına göre serbestçe söylemek imkânını vermiş, İngiltere için de bu isteklerin, 1939 Ağustosunda Moskova da yapılan İngiliz, Fransız, Rus konuşmalarından sonra ne durum aldıklarını anlamak fırsatını çıkarmıştır.

Mister Eden'in hasbihalinde bu üç nokta haricinde, dördüncü olarak onların derecesinde, belki de daha mühim bir nokta daha vardır ki, o da şu cümlede toplanır:

— İki hükümetin şekilleri a-

Resimli Makale:

Bir kimseye nefes almadan ne kadar durabilirsin? diye sorun ve tecrübe edin. Karşınızdaki nefes almadan geçirdiği iki dakika içinde zamanın ne kadar uzun olduğunu anlayacaksınız. İki dakika deyip geçtiğiniz zamanın ne kadar uzun olduğunu, bu iki dakikada neler yapabileceğinizi isbat eder.

Zamanın kıymetini biz onu boşu boşuna harcadıktan, fens kullandıktan sonra anlayız. İstifade edemediğimiz zaman bütün bir hayat demektir. Boşa giden zamandan elimize yalnız aç bir hatıra ve pişmanlık kalır.

Şehir Haberleri

Bir kadın araba, bir erkek de otomobil altında canverdiler

65 yaşındaki kadın köprü üstünde arabasının çarpmasıyla beyni patlayarak, erkek de aldığı yaralardan hastanede öldü

Dün şehrimizde iki kişinin ölümlerine neticelenen iki vesaiti nakliye kazası olmuştur.

Taksimde Kazancı yokuşunda 40 numaralı evde oturan 65 yaşlarında Virjin adında ihtiyar bir kadının dün Galata köprüsünün bir tarafından diğer tarafına geçerken Ah-Ed adında bir arabacının idaresindeki çift beygirli arabasının sademesine uğramıştır. Çok şiddetli olan bu çarpma neticesinde caddeye yuvarlanan ve başı kaldırın taşına isabet eden Virjin derhal ölmüştür.

Diğer kaza da Galatasarayda vukubulmuştur. Şoför Nedim'in idaresindeki 2670 numaralı taksidi dün Galatasaray caddesinden geçerken Yakolos adında bir şahsa çarpmıştır. Kazayı müteakib otomobilin altına düşen Yakolos feci bir şekilde çönmüştür. İfade veremeyecek bir halde Beyoğlu hastanesine kaldırılan kazazede az sonra aldığı yaraların tesiriyle ölmüştür.

Bayan Mevhibe İnönü İttri konsesinde ulundular

Konservatuvar idaresinin tertib ettiği tarihi konserlerden dördüncüsü dün gece şehir komedi tiyatrosunda verilmiştir.

Bu konser İttri'ye tahsis olunmuş ve büyük sanatkarın meşhur eserleri çalınmıştır. Bundan sonra Mahmud Celâlettin Paşa, Şevki Bey, Hacı Arif Bey, Tahir Ağanın da eserlerinden parçalar çalınmıştır. Konser çok muvaffakiyetli olmuştur.

Konserde Reisiçimburun refikası Bayan Mevhibe İnönü ve Vali bulunmuşlardır.

rasında tezad vardır. Fakat hiçbir memleketin dahili idaresi bizi alâkadar etmez. Hiderin kusuru Nazi olması değil, memleketi içinde kalmak istemeyişi idi.

Filhakika muharebenin ilk aylarında Anglo-Sakson memleketlerinde Nazizm'in yer yüzünden kaldırılmasından bahsedilmiş ve son günlere gelinceye kadar bu karar üzerinde ısrar gösterilmiş ise de gerek Atlantik gerek Vashington beyannamelerinde her memlekete kendi idare sistemini seçmek serbestisi verildikten, tabiatile Rusya için de kommünizm kabul edildikten sonra Nazizm aleyhine bir istisna gözetilmesi mantıkan mümkün olamaz, bunun içinidir ki Mister Eden Almanya ile anlaşmazlığa sebep olarak memleket hududları içinde kalıp kalmamak bahsini göstermiştir.

Mister Eden hasbihalinde son Moskova seyahatini çok faydalı olduğunu temin etmiştir, neticeyi beklemek doğru olmakla beraber muhterem Hariciye Nazirinin çok şeyler gördüğü ve şimdiden bu zemin üzerinde hükümetler arasında konuşmalar başladığı muhakakkattir.

Ekrem Uşaklıgil

Karnın tesirile dün Ortaköyde bir ev çöktü, bir ölü var!

Ölen 3 yaşındaki yavrudan başka iki çocuk da enkaz altında ka'arak ağır surette yaralandılar

Dün, Ortaköyde bir kişinin ölümlü, diğer iki kişinin de ağır surette yaralanmalarına neticelenen feci bir inhidam hâdisesi olmuştur.

Bir muharririmizin hâdisesini mahallinde edindiği malûmata göre bu müessif facianta cereyan tarzı şudur:

Ortaköyde berberlik yapan Hüseyin adında birer müddet evvel Çaragan caddesinde 103 numaralı Millî Emlâk idaresine aid metruk bir binayı tamir ederek ev haline koymuş ve ailesi efradile birlikte burada ikâmeteye başlamıştır. On gün denberi fasılatsızca yağın ve çattı biriken keşif kar tabakasının tesiriyle dün bu bina birdenbire çökmüştür. Bu anı çöküntü neticesinde evde bulunan Hüseyin'in 3 yaşlarındaki oğlu Ahmed, taş ve mloz yığınları arasında kalarak ölmüş, gene Hüseyin'in 7 yaşlarındaki kızı Gülenle, küçüklerle oynamak üzere 102 numaralı evden buraya misafirlenmiş gelen 7 yaşlarında Arif adında bir çocuk vücudlarının muhtelif yerlerinden ağır

surette yaralanmışlardır. İnhidama müteakib hâdisesine yerine gelen Beyoğlu itfaiyesi, yaralıları enkaz altından çıkarmış ve bu suretle kazazede çocuklar Beyoğlu hastanesine gönderilmişlerdir.

Bu feci çöküntü etrafında adliye ve zabita tahkikata devam etmektedir. Hâdisesinin muhtelif yerinde fenni bir keşif yapılmıştır.

Bundan başka gene karların tesiriyle evvelki gece Arabcaminde 77 numaralı Besime aid metruk ev çökmüşse de nüfusça bir ziyat olmamıştır.

Bir kadın yanarak feci şekilde öldü

Eyübdü Yenimahallede Çeşme sokağında 5 numaralı evde oturan Havva adında bir kadın dün odasında istirahatken mangala düğümü, vücudunun muhtelif yerleri ağır surette yanmıştır. Tedavi edilmek üzere Haseki hastanesine kaldırılan Havva, bir müddet sonra ölmüştür. Kazazede kadının cesedini muayene eden adliye doktoru Hikmet Tümer gömülmesine izin vermiştir.

Ayakkabı fiatlarının ucuzlaması lazımmış!

Fat mürakabe bürosu, ayakkabıcılara her gün 125 paket civi tevzi etmektedir. Ayakkabıcılar bir müteakib eline düşmeden doğrudan doğruya maaliyet fiatlarına göre civi satın alabildiklerinden ayakkabı fiatlarının bir miktar indirilmesi zaruri görülmektedir.

İşe müdürüğü emrine verilen 35 ton inşaat çivisinin tevzi de bu günlerde başlanacaktır.

"Yeni'dam", mecmuası

İsmail Hakkı Baltacıoğlu tarafından 8 senedenberi muvaffakiyetle çıkarılmakta olan "Yeni Adam" refikimiz 9 uncu yaşına basmıştır. 8 senedenberi memleketin fikir ve sanat hayatında mühim vazifeler ifa etmiş olan "Yeni Adam" a muvaffakiyetler diler, İsmail Hakkı Baltacıoğlunu tebrik ederiz.

İSTER INAN, İSTER INANMA!

İstanbul belediyesinin dünkü gazetelerinde bir ifânı vardı. Birçok ihaller arasında bir tanesini çok sayın dikkat bulduk. O da şudur: Şehrin muhtelif mahallerine konulmak üzere yaptırılacak yedi adet kanape için 499 lira 10 kuruş keşif bedeli tayin edilmiş. Yedi adet kanapenin şehrin hangi muhtelif mahallerine dağıtılacağı keşif yeti me-raka değeri. Fakat biz, asıl merakı muab noktamın "7" adet kanapenin 499 lira gibi yüktü bir meblâga malolmuşdur, zannediyoruz. Fakat ey okuyucu sen, 499 liraya çıkan bu yedi kanapenin, maroken olması ihtimalini düşünerek ucuza malolduğuna;

İSTER INAN, İSTER INANMA!

İstanbul belediyesinin dünkü gazetelerinde bir ifânı vardı. Birçok ihaller arasında bir tanesini çok sayın dikkat bulduk. O da şudur: Şehrin muhtelif mahallerine konulmak üzere yaptırılacak yedi adet kanape için 499 lira 10 kuruş keşif bedeli tayin edilmiş. Yedi adet kanapenin şehrin hangi muhtelif mahallerine dağıtılacağı keşif yeti me-raka değeri. Fakat biz, asıl merakı muab noktamın "7" adet kanapenin 499 lira gibi yüktü bir meblâga malolmuşdur, zannediyoruz. Fakat ey okuyucu sen, 499 liraya çıkan bu yedi kanapenin, maroken olması ihtimalini düşünerek ucuza malolduğuna;

Zamanın kıymetini biliniz

Sabahtan Sabaha:

Dört sinirin hangisi
Daha evvel
Güş.yecek acaba?

Burhan Cahid

Ara sıra İsveç ve İsviçre gibi harb dışında kalan yerlerden bir sulh haberi geliyor. Kendileri harb etmedikleri halde etraflarında kopan fırtınalardan zarar gören bu iyi yaşamağa alışmış memleket her halde sulhu özlemli olacaklar. Çıkardıkları haberler muhakka ki harb içinde olanların hoşuna gidiyor. Avrupa milletleri üç yıldır bu ateşin içinde oldukları için ne olsa bunalmışlardır. Geçen Büyük Harbden galib çıkanlar bile mütarekeden ve sulhten sonra bitanda gevşeyip kendilerinden geçmişlerdi. Kolay değildir. Sakin temiz ve tehlikesiz hayat süren medeniyetin nimetlerinden, sanat, musiki, eğlenceden zevk alan insanların uzun süren mahrumiyetlere dayanmaları güçtür. Bunun için nereden gelirse gelsin, hattâ aslı olsun olmasın duyacakları bir sulh sözünden elbette müteassıf olacaklardır.

Ne yazık ki dünya vaziyeti bu tatlı ümidi bir an bile gönüllerde yaşatmayacak kadar karışık ve tehlikelidir. Avrupanın irili ufaklı milletleri gerçi üç yıllık harbden müteassirdirler. Fakat Uzakarkta ve Uzakarkde daha harbe yeni başlamış insan kümeleri vardır ki bunların da aynı sulh ihtiyacını duymaları için en aşağı üç yıl boğuşmaları lazımdır. Dünyanın iki büyük genç devleti, Amerika ve Japonya sahneye yeni çıkmışlardır.

Eğer harb yalnız ikisi arasında olsaydı eski dünya için bulunmaz bir temasa olurdu. Fakat birinin yanında İngiltere birinin arkasında Almanya olması bu kanlı macerayı arzun beş kat'asına yaymıştır. Son Vashington anlaşması ise harbin Avrupa'da daha birçok hâdiseler yaratacağına işaretir.

Mücadele tabii fakat sulh esastır. Mücadele ihtiyacı bir sinir buhranı gibi gelip geçtiğine göre sulh ancak kesilmesine bağlıdır. Geçen harbe (Hindenburg) un söylediği doğrudur idi. Harbi siniri kuvvetli taraflar kazanacak, demişti. Anglo - Sakson siniri hattâ o porsusluk katolik sinirini de kuvvet aşılayarak davasını kazandı. Bugünün mücadele si pek karışık. İslav siniri, Jermen siniri, Japon siniri ve Anglo Sakson siniri çatışıyor. Bu gerilen sinirlerden hangisinin daha evvel gevşeyeceğini kestirmek müşkülüdür. Ne olursa arada sinirler gibi kuvvetleri de gevşek olan küçük lere olacak!

Burhan Cahid

Fakir halka kömür tevziine başlanıyor

10 bin liralık münakale kararı tasdik edildi, Kızılay da Beyazud muntakasında 5000 kilo kömür dağıtacak

Şehir Meclisinin fakir halka kömür tevzi etmek üzere bir müddet evvel bünyeye 10 bin lira tahsisat konmasını kararlaştırdığını ve bu na aid münakale kararının tasdik olumna üzere Ankara'ya gönderilmesini yazmıştı.

Şehrimizdeki alâkadarlar gelen haberlere göre Yekiller Heyeti bu münakale kararını tasdik etmiştir. Tasdik keşif yeti belediyyeye tebliğ edilmez derhal faaliyete geçilecek ve halka kömür dağıtımına başlanacaktır.

Anak bu tevziatın evvelce Halk erleri tarafından yapılması muvafak görülmüş, fakat Halkeyleri teşkilatları olmadıkları için sürmüşlerdir. Belediye kömür tevziatını bizzat yapacaktır.

Diğer taraftan Kızılay Beyazud nahiyesi muntakasındaki fakir halka beş bin kilo kömür dağıtacağı kararlaştırılmıştır.

Mek'ebler yarın sabah açılıyor

Kurban Bayramı ve Yılbaşı tatilleri birlikte geçen ayın 29 undan itibaren on günlük bir dinlenme tatili yapan ilk ve orta öğretim müesseselerinde yarın sabah derslere başlanacaktır.

Okullarda yeniden derslere başlanması münasebetile Maarif Bekili Hasan Ali Yücel, talebinin temizlik ve yoklama işleri hakkında alâkadarlar yeni bir tamim göndermiştir.

Hasan Ali Yücel bu tamimde birer terbiye yuvası olan okullarda çocuklarımızı küçük yaşta sibihi tiyadlar kazandırılması lazım geldiğini ehemmiyetle tebarüz ettirmektedir.

Hamlet münakaşasından doğan davalar bugün

Mahkeme reisinin rahatsızlığı dolayısıyla geçen hafta karara bağlanmış olan Hamlet davasına bugün asilsiye 1 inci cezada devam olacaktır. Şehir Tiyatrosu sanatkarlarının Talât tarafından Peyam aleyhine açılan davaya da bugün bakılacaktır.

Bir motör infilak neticesinde battı

Dün Galata Yağkapanı İskelesine bağlı bulunan Kesri adında birine aid 100 tonluk "Çekmetaş" motörü makine defresinin hava deposunda vâki olan bir infilak neticesinde batmıştır.

Yıkılma tehlikesi gösteren bir han tahliye edildi

Kapalıcağı civarındaki Ali Paşa hanı yıkılma tehlikesi gösterdiğinden belediye derhal buranın tahliyesini kararlaştırmıştır. Burada bulunmakta olan birçok esnaf civardaki yerlere taşınacaklardır.

Hafta sonunda petrol sıkıntısı kalmıyacak

Son günlerde şehrimizde artan petrol sıkıntısının hafta sonunda nisbeten hafifleyeceği tahmin edilmektedir.

İstanbul gümrük muhafaza müdürlüğü

Münhal bulunan İstanbul gümrük muhafaza müdürlüğüne, Gümrük ve İhtisarsız Vekâleti üçüncü sınıf müfettişlerinden Kemalettin Arıkan tayin edilmiştir.

RADYO

ÇARŞAMBA 7/1/1942

7.30: Saat ayarı, 7.33: Hafif parçalar (Pl.), 7.45: Ajans haberleri, 8: Hafif parçalar Programının devamı (Pl.), 8.15: Evim saati, 8.45: Müzik (Pl.), 12.30: Saat ayarı, 12.33: Ajans haberleri, 13: Karışık parçalar, 13.30: Karışık müzik (Pl.), 18: Saat ayarı, 18.03: Radyo dans orkestrası, 18.25: (Dış politik hâdiseleri), 18.45: Radyo çocuk klübü, 19.30: Saat ayarı, ve ajans haberleri, 19.45: Serbest 10 dakika, 19.55: Suzidi makamından şarkılar, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Bir marş öğreniyoruz, 21: Ziraat takvimi, 21.10: Fahiş heyeti, 21.30: (Sağlı saati), 21.45: Riyaset-i Milliye bantosu, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri, 22.45: Dans müziği (Pl.).

İstanbul borsası

6/1/942 açılış - kapanış fiatları

CEKLER		Açılış ve kapanış	
London	1 Sterlin	5.24	
New-York	100 Dolar	129.20	
Genevre	100 İsviçre Fr.		
Madrid	100 Pegeta	12.9375	
Amsterdam	100 Yen		
Stockholm	100 İsveç Kr.	30.75	
Bir altın lira		28.65	
100 avrallık bir altın			
100 avrallık altın		408	

Esham ve T. Hattat

İkramiyeli % 5 933 Er.	21.85
Menkez Bankası	141.50

TAKVİM 2inci Kânun	
Rumi sene 1367	7
1inci Kânun 25	1942
Arabi sene 1360	
Kasım 61	
Zilhicce	
S. D.	S. D.
7 26	5 40
2 31	12 44
İMŞAK	
S. D.	S. D.
5 12	3 19
12 19	14 48
16 56	18 32
24 9	47 12
1 38	

EDEBİYAT

Filme alınan romanlar

"Ceza,, piyesi hakkında birkaç söz
Yazan: Halid Fahri Ozansoy

O tuz yıllık muharrirlik hayatında kitabın çeşid çeşid teklifler ile karşılaşmıştım: — Kitabın ismini tek kelime koysanız.. kolay söylenir, araması da kolay olur! — İsmi aşıkane bir isimle de giştirseniz daha çok satılır! — Kapağına resim koyalım, üç yüz fazla süreriz. — Yedi forma az.. sekize çıkar mah! — Filân muharrirle aranınız nasıl?.. Ona tenkid yazdırsanız... Reklâm olur! — Filân, filân ve filân muharrirlerle makale yazdırsanız.. hepsi arkadaşlarınız... Ne bileyim ben, daha böyle aklından gelen, gelmiyen, inceli, kalınlı; her nağmeden uyandırma çin gırtlakları! Ben dinler mi idim? Pek değil. Güler, geçerdim. Çünkü kitabımın forma tasahhurlerini bitirdikten sonra muharrirlik vazifemin de bittigiğine inanırdım. Eğer kitabımın bir değeri varsa nasıl olsa dikkate çarpacaktı. Yoksa, kapak resmi ile, tenkid yazdıracak arkadaş aramakla ve daha böyle birçok aklımın almadığı çetrefil yollara baş vurmamakla nihayet kendimi aldatmış olamaz mı idim? Hele, dost münekkid aramak yolları.. ne gülünç yoldu. Fakat ne yazık ki bu yolu bugün de aşındıranlar olduğunu işitiyoruz. Koltuğunun altında tek roman ile, gazete idarehanelerinin merdivenlerini soluk soluğa çıkanlar olduğunu gülererek anlatıyorlar. Fakat benim bahsetmek istediğim bu da değil.. ben yalnız, bir kitabının, son defa karşılaştığım bir teklifi üstünde durmak ve bunu biraz eşelemek istiyorum. Bana dedi ki: — Tercüme edilmiş ve basılmış romanlarınız var. Bizim kütüphaneye için de birkaç tane tercüme etseniz..

yalnız filme çekilenlerden seçelim. O zaman satışımız çok olur. Satış çokluğu = filme çekilen roman! Gördünüz mü, san'at eseri şimdide hangi şartlar içinde aranıyor? Maamafih bunda bu pratik usulü tutan kitabının bilmem pek günahı var mı? O, yalnız, Beyoğlu sinemalarından sonra kitabı dükkânlarına uğruyan bir takım baylar la bayanların arzusunun yerine getirmeye çalışıyor: — Sizde filân filmin romanı var mı? Basılmış diyorlar. Eh, o filmin romanı basılmış da olmasa ne ziyarı var? Kitabı hemen o kitabı bulur, bir de mütercim tedarik eder ve basar. Amma eserin edebî mahiyeti yokmuş, yahud tercüme kötü imiş, bundan ona ne? O yalnız kârına bakar ve bu kâğıd kılığında, roman diye bir acaib nesne daha kitabı camkânlarına konar. Artık bir takım baylarla bayanlar, sinemadan dönüştükükâna uğradıkları zaman, seyrettikleri filmin kitabı şeklinde bir hikâyesini de bulabileceklerdir. Onlar memnun, kitabı memnun! İşte edebiyat pazarı diye tam manasile buna derler.

"Ceza,, piyesi
Bayramdan evvel, ilk kar tipisinde, Adaya gece vapuru işleymesini bile göze alarak (.), Şehir Tiyatrosunda «Ceza» yı görmeğe gittim. Biliyorum, böyle bir gecede mahalle aşırı bir dostu ziyarete gitmek bile büyük bir fedakârlıktır, değil ki gece yarısı vapurla Ada yolunu göze almak... Fakat bunu bu defa kendime bir vazife bildimdi, çünkü senenin ilk telif piyesi oynanıyordu. bense telifin en hararetili müdafileri arasında

(*) Çünkü Cumartesi günleri, gece 12,15 te Köprüden vapur vardır.

idim. Bu yıl bütün adapteleri, tercümelere seyretmeği kaçırmamışken, nasıl olur da telif bir eseri görmekten mahrum kalırdım? Hasılı o gece tiyatroya gittim ve «Ceza» yı ben de seyrettim. Bilmem söylemeğe hacet var mı? Salon ve localar pek tenha idi. Fakat o havada bunu tabii görmek lâzımdı. Yalnız şu var ki, Şehir Tiyatrosunu idare eden kudretler bu tenhaliği hiç de hoş görmemişlerdi. İhtimal bir gece evvel de vaziyet böyle olmalı idi. Bu sebebdendir ki, daha ilk perde arasında, fuayyedeki duvara, Pazartesiden itibaren «O kadın» in bir hafta için tekrar temsiline başlanacağını bildiren kocaman bir ilân yapıştırdıkları gördüm. Ne için saklıyayım, doğrusu içim sızladı. Çünkü hâdise ler ve bu meyanda tabiatın sertlikleri bile tiyatromuzda telifin aleyhine adeta kompas kurmuşlardı. Maamafih tabiatı bir tarafa bırakalım, diğer hâdiseler nelerdir? Ah, neler değildir ki... senelerdir basılmıza muharrir kesilen Vasfi Rıza ve onun Türk temaşa müelliflerini tramvay bandajına benzeten ve eserlerini öyle beklediğini bildiren makalelerinden de tutunuz da, bizim hırçın Nusret Safa'nın «Ceza» yı batıran yazısına kadar her türlü yazı okları... Sonra, aktörlerin tramvayda vapurda gazi noda: — Efendim, işte telif de oynuyoruz. Fakat görüyorsunuz ya, ne berbad şeyler! Halk bunları tutmuyorsa kabahat bizim mi? Tarzında, doğan çocuğu daha beşikte yarım ölü ilân eden nümayişleri... Sonra da, şu son on beş yıldır yüzde seksen o kadınlı me. lodramlara ve tulûat bozması vod. villere ahşırılan ve bu suretle zevki bozulan mühim bir seyirci kütlesinin telife karşı alâkasızlığı...

Artık bu şartlar altında değil Ceza, hattâ Mükâfat bile oynarsanız, karşılaşacağınız netice gene aynı husrandır.

Ceza fena piyes mi? Hayır, bilâkis çok güzel bir eser... Hele Neyyire Neyyirin harikulâde temsili! Doğrusu otuz yıldır, tiyatro ile uğraşırım, yani iyi kötü bu işden biraz ben de anlarım. Yalnız, neden se, bizde tenkid yazanların bir kısmı ile bir türlü alâşmıyoruz. Onlar, frenk işi her şeye karşı az çok hayrandırlar, bense çok defa kendi teliflerimiz içinde Avrupa damgasını taşıyanlardan yüz kere iyile ri bulunduğuna inanmışımdır. İşte Ceza da, nev'inde, böyle bir eserdir. Bilhassa birçok Fransız piyeslerinde bu tipte eserlere rastlamıştımdır: Eşhası az, hattâ üç kişilik piysler.. içtimal veya ruhi hâdiseleri deşerler.. halbuki aynı tarzda, fakat bütün psikolojisi ve hâdiseleri bizden olmak üzere böyle bir eser yazdık mı, derhal hücumlar hâzır: — Efendim, piyes iyi tertib edilmemiş! Efendim, perdeler kısa.. efendim, vak'a basit... Efendim... İşte bunun içindir ki, telif esere bilerek veya bilmiyerek düşman kesilmişizdir. Bu sahada daha çok söylenecek şeyler vardır. Fakat şimdilik bu kadarla iktifa ediyorum. Yalnız son söz olarak, Ceza gibi ilk perdesinin ilk sözünden son perdesinin son sözüne kadar yerli olan ve üstelik içtimal en derin bir yarayı kuvvetli bir neşterle deşen bir eserin böyle bir haftada bir köşeye atılmasındaki fecaate bir kere daha işaret etmek isterim. Aynı zamanda, eserin müellifi Sedad Simavi'yi tebrik ederken, onu, gözlerim dolu dolu, teselli etmek de isterim. Fakat o, bu neticeyi eseri için bir sukut saymamalı ve gayretine hiç hâlel vermemelidir. Türk tiyatrosunu ancak onun gibi fedakârlar ve kudretli kalemler diriltecek, millileştirecektir. Zira bugün, kü fena ve kapanık hava, yarınki güneşi daha uzun müddet gizleyemez. Sahnemiz telif eserlerin doğuracağı o güneşe ergeç kavuşacaktır. Buna benim kadar Sedad Simavi'nin de inanmasını dilerim. Amma benim bu dileğime ne hacet! O, zaten yürüyeceği yolu biliyor ve o yolu tutmuştur. İstikbal onun ve onun gibi düşünenlerindir.

Halid Fahri Ozansoy

GÖNÜLİSLERİ

Ayşeciğin hali bir hayli acı..

Ayşecik diyorum, hakikatte adının böyle olduğundan emin değilim. Mektubunun imza yerinde sadece A. Ş harfleri var. Zarfın içine 10 kuruşluk bir de pul koymuş, galiba cevabını hususi mektuba istemek niyetindeydi, fakat adresini yazmayı unutmuş. Her neyse, derdini biraz hülâsa ederek anlatayım: Ayşecik fakirce bir ailenin kızıdır, bir dairede çalışmak zorundadır. Bu

şekilde geçinip gidiyordu. Fakat bir gün bir toplantıda orta yaşlı bir tüccarın gözüne çarptı, beğenildi, ailesinden istenildi. Babası tahkikat yaptı, istiyen dürtüst bir adamdı, tanınmış bir adamdı, muvafakat edildi, nişan yapıldı bir kaç gezip torzmakla vakit geçirildi, fakat adam nikâhı geciktiriyordu, babası tahkikata girişti, öğrendi ki müstakbel damad başka kızlarla düşüp kalkmaktadır. Nişanı bozdu, yüzüğü (Devamı sayfa 4/2 de)

"Son Posta,,nın bulmacası : 25 - (6)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

Soldan sağa:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 — İstanbulla Ankara arasında mühim bir şehir (9).
2 — Sert akan su (3), Yemeğe tad veren madde (3).
3 — Gelmek ten emri hazır (3), Sonuna (N) gelirse damarlar da akan mayı o lur (2), Hasret ve ızdırab nidası (2).
4 — Argo lisanında budala manasına gelir (5), Sonuna (P) gelirse temiz anlamına gelir (2).
5 — Orta (5), isim (2).
6 — Oturdu gumuz yer (2).
7 — İplik (4).
8 — San'atka

1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

9 — Bir erkek ismi (4).
10 — Londra büyük elçimizin soyadı (4), Bir ilim (3).
11 — Nota (2), Sonuna (N) gelirse afiş manasına gelir (3).
12 — Nükte (5), İşaret nidası (2).

Yukarıdan aşağıya:
1 — Bir nevi yılan (7), Geçenlerde ölen meşhur bir aktörümüzün adı (4).
2 — Boyun zıddı (2), Sonuna (L) gelirse aktörün yaptığı şey olur (2).
3 — Yanardağın çıkardığı nevi (3).

4 — Lambadan çıkan duman (2), Hayret nidası (2), Amerikada kovboyu ile meşhur bir yer (6).
5 — İngilizlerin en büyük piyes usadı (8).
6 — Bir göz rengi (3), Başka (4).
7 — Bir hayvan (2), Hem bir kadın ismi, hem de tavr ve hareket olur (3), Tersinden okuyun vilâyet olur (2).
8 — Tersinden okuyunuz istikbal olur (3), Yapmak (3).
9 — İzin kâğıdı (10).
10 — Sonuna bir (A) eklerseniz de, nizde bir kara parçası olur (2).

YABALI EJDER

Yazan: Francis de Croisset

— 14 —

Tercüme eden: H. V.

Soyguna uğramış bir belde

Yeşim taşından mamul eserlerin satıldığını, hâlâ da satılmakta olduğunu, pahada ağır sofraların, nün «teşvik maksadıyla» mükâfat olarak genellere hibe edildiğini bana söylediler. Ne dereceye kadar doğru ve hakikati araştırmanın ne faydası var? Hakikat, Avrupada bile güç keşfediliyor. Nerede kaldı ki, Uzaksarkat!...

Ziyaret

İsmi değişen Pekin, hasedci cümhuriyetin yavaş yavaş öldürdüğü, soyguna uğramış bir beldeden başka bir şey değil. Mabedler, birer birer yıkılıyor. Memnu şehirde, saraylar, içi bombos, enfes birer mücevher mahfazası. Dağın başına başlıyan kaplamaları, dökülen boyaları, hiçbir işçi tamir etmiyor.

Dünyanın diğer aksamından ayrılmış yedi bin insan yaşıyordu. Her saray, yanındaki sarayın hayatından, bilhassa imparatorun gizli ve mukaddes mevcudiyetinden bihaberdi.

Bana rehberlik eden, son imparatorun mabeyinlilerinden bir Çinli a silzade, şu memur meydanlarda, ihtiyar kadın hükümdarla genç imparatorun göze görünmeyen huzurlarında diz çökmüş mandarenleri bana tasvir ediyor. O erguvanî boyalı girift dehlizler, de, o birbirini takip eden, sonsuz mermer avlularda, prensleri, nedimleri, haddimleri, kadınları, köleleri, askerleri; ve üzerinde ejderin kıvrıldığı, bugün dahi hiçbir ziyaretçinin, mahremiyetini ihlâl etmediği o cilâli merdivenlerden, semanın oğlunun, yukarı doğru halâvetle çıkışını bana beyhude yere ta hayyül ettirmeğe çalışıyor.

Adeta inanmadan onu dinliyorum. Biz, dünyanın en eski imparatorluğu, nun debdebelerinden, ancak on sekiz senelik bir zaman ayırdığı halde, bu rada onun mevcudiyetini gösteren hiç bir şey yok. Otlar, hattâ kökler, mermerlere saldırmış, taşları birbirinden ayırıyor. Avrupanın hased ettiği o şeheserler nerede? Yalnız, bazı avlularda, tek tük, birkaç tane tunç gevik kalmış. Üzerini kuşlar pisletiyor. Bir de, o kıvrık yeşil, gözleri dışarı fırlamış, Pekin köpeklerini andıran acayip arslanlar var. Merasim salonlarında, tahtların bile altın, mücevherlerini sökmişler. Orada, metrük bir müzede baraklırcasına unutulmuşlar; kırmızı lâk'dan, muhteşem kapıların üstündeki tunç kakmalar nasıl pasla-

nyorsa, onlar da böylece kemirilmekte ve çatlamakta.

Dünyanın ilk günlerinden kalma ve daha dîm, burada bütün şaşasile açılan snlı bir medeniyetin bu son şahidlerini, sistemli bir irade soldurmuş ve bu sarayları, ruhlarından tecrid etmiş.

Bu mermerler mezarlığından, bu me-yus beldenin kaçtım. Şimdi, bahçelerde dolayıyorum; orada, hiç değilse, tabiatı öldürmemişler. Pei-Hai pavyonlarının önünde, onların füsuna kapılıp, bir kere daha durdum. Zümrüd, yakut, lâl, firuze renginde, birbirini takip eden revakları, sık, kesif lotüslerin, göz alabildiğine çiçek bahçesi haline getirdiği göle nazır. Sekiz gün demberi, yeşil dalları açılmış. Yosunlu bir basamakta, ayakta durup, bir kâfur ağacının firperen yaprakları arasından, pembe gölgi görüyorum. Çiçeklerin arasında, iki tane balıkçıl kuşu, birer ayaklarını içeri çekmiş, bir es-tamp gibi duruyorlar.

Efsun

Pekin, derhal sevilen bir şehir değil, fakat füsunu, afyonlu bir ilaç gibi tesir ediyor. Kaygan, seyyal bir füsün ki, insanı hergün bir parça daha sarıyor; şimdiye kadar bildiğim şeylerden hiç birine benzemeyen, tarife sığmaz bir şehir.

Zaman mevcud değil. Saat, ancak durduğu zaman mana ifade ediyor. Bazan sokaklarda bütün bir gün vakit geçirdiğim ve akşam:

— Sabahtanberi ne yaptınız?
Diye soran dostlarıma:
— Vallahi, ben de bilmiyorum, ded-iğim oluyor.

Buna rağmen, o gün, silzade, uputulmaz bir hatıra olarak kalıyor.

Ruham, yadırgar bir halde, kübühü ne varnağa çalışmak beyhude olan muammalar ortasında, mütemadi bir hayret içinde yaşıyorum. Çinli kadınlarla ve Çinli erkeklerle, türlü türlü mevzular konuşarak, geceler geçirdim. Muhaveremlerden sonra, onlar hakkın da, gene bir şey bildiğim yok. Kaygan. Evet, kaygan insanlar.

Şiirlerini okudum, bazan anlar gibi oldum. Bir İngiliz, dostum sair Lu'nun şiirlerini tercüme etmiş, bana vermişti. Şiirlerden biri, bilhassa nazarı dikkatimi çekti. Manasını, Luya hülâsa edip hayranlığımı söyleyince, yüzüme hayretle baktı.

— Şiirinizin manası bu değil mi? di-yer sordum

Lu, şu cevabı verdi:

— Eh, bu manaya da gelebilir.

Musikilerini dinledim. Kulagımda bir parça musiki kabiliyeti vardır, halvalarını maruldamaya çalıştım. İmkân yok. Bizim kulaklarımızın kavrayamadığı çeyrek sesler var. Seyrettiğim bir tiyatro piyesini anlattılar, dinledim. Hepsini anladım, ruha müstesna. Şaheserlerini takdir etmeme sebep teşkil eden motifler, onların, bu eserleri takdir etmelerine sebep teşkil eden şeylerin aynı değil.

Hafta tatili

İlkbahar gelir gelmez bir yeşillik ihtiyacı duyan ve yazın, fazla uzak sahil-lere gidemeyen ecnebler ve diplomatlar, Pekine eli kilometre kadar mesafede bulunan Pao, Ma, Sang'a gitmekle iktifa ediyorlar. Oraya, çukurlarla dolu, eğri bükürlü, delik deşik bir yoldan gidiyor. Karak günlerde, otomobil, bu yolda toz bulutları yükseltiyor, yağmurlu günlerde çamura batıyor.

Bir hafta tatili geçirmek üzere oraya gidiyorum. Şehirden çıkar çıkmaz, o azametli, efsanevi edalarle, dastanî ve mağrur yükselerek, kilometrelerce mesafeye kadar uzayan Pekin surları dibinden geçmeğe başladım. Irmağı ta-kib ettim. Siğ, sarı ve müteaffin suyunda, mavi ceket ve şalvarlı ihtiyar kadımlar, çamaşırlarını taşlara vurarak yıkıyorlar ve ezeli Çin, burada başıyor.

Tarlalar arasından giden yol kenarı, mezarlarla dolu. Bu mütevaz mezarların mevcudiyetini gösteren şey, bir tanecik taşın ibaret, hattâ ekseriya, üzerlerinde ekin bulunmamasından anlaşılıyor. Çinde, hiçbir şey bulunmayan yerde, ölümler vardır. Bezan, taştan, yahud rengârenk tahtadan bir kemer, kusursuz bir zevcenin mezarına işaretler. İlkbaharı çiçeklendirdiği ve üstleri şöyle böyle örtülen hayvanlarla insanların, içinde çürümekte oldukları bu topraktan, nefis kokularla karışık, iğrenç bir kadavra kokusu intişar ediyor.

Yol, bir geçid önünde duruyor, iz şeklinde devam ediyor, çürük bir köpürden geçiyor, sonra, gayet fakir, fakat remizlerle, çok parlak bir şekilde minelenmiş bir kasaba geliyor. Ufacık bir lokantanın önünde, fildişi rengi ihtiyarlar, tembel tembel beni seyrediyorlar?

(Arkası var)

Son Postanın edebî tefrihası: 23

Küçük Hanımefendi

Nakleden: Muazzez Tahsin Berkand

— Uzaklarda bu fikre alışmağa çalışacağım... Hayalimi makul bir şekilde etkilemek sonra avdet edeceğim. O zamana kadar kartleşim aile işlerini yoluna koysun; ben onlarla uğraşacak kuvvet ve cesareti kendimde bulacağım.

— Döndüğün zaman her şey halledilmiş ve intizama sokulmuş olacak. Hattâ Yakacık'taki bağı bile tekrar satın almağa karar verdim.

— Ne isterseniz yapın. Ben gidiyorum. Allaha ısmarladık anneciğimi.

Şaziye hanım gözyaşları arkasından gülümsemeğe çalıştı.

— Kendine iyi bak çocuğum. İhtiyar annenin seni beklediğini unutma!

Ömer tekrar annesini öptü. Doctla-rının ellerini sıktı, sokak kapısına doğru yürüdü. Otomobil kapısını önünde bekliyordu.

Feridun Bey Ömerin arkasından yürüdü, hafifçe müstehzi bir sesle:

— Karınıza veda etmeği unuttunuz, dedi.

Genç adam bu istihza ve kinayeye açık kalbillele mukabele etti:

— Cesaret edemiyorum. Lütfen benim tarafımdan bu vazifeyi siz yapınız.

Ve bu sözlerden sonra şoföre yürümesi için emir verdi.

Bu cevap avukat Feridun Beyin canını sıkıyordu. Öfkesini Yusuf Beyden çıkardı:

— Bana evveladen haber vermeliydiniz. Siz bu aileyi bana çok terbiyeli ve merhametli diye tanıtmıştınız, hal-buki onlardan hakaret ve soğukluktan başka bir şey görmedik. Zavallı yavru çocuğum şimdi ne müşkül bir vaziyete düşeceğini takdir ediyor musunuz?

Şaziye hanım, Yusuf Beyin cevap vermesine meydan bırakmadan yaklaşıp:

— Merak etmeyiniz beyefendi. Dostunuzum kız, sizin tahmin ve ümid ettiğinizden daha müşkül ve âlicenab kimselerin arasına girmiştir. Yalnız, hiç birimiz için bu şekilde tasavvur etmediğimiz için ilk hamlede şaşır-dık.

— Mademki artık âlenize dahil oldu, bundan böyle ona iyi muamele edileceğine dair bana teminat vermeniz rica ediyorum.

— Kimseye teminat vermeğe lüzum görmüyorum. Oğlumun karısı, kendisi, ne lâyük olan itina ve hürmeti gör-cekler.

Bu sözler avukatı teskin etti.
— Hay Allah razı olsun! İşte benim

de beklediğim bu idi. Oğlunuzla hiç meoğnuzun tavırları beni endişeye düşürmeğe ve sinirletmeğe başlamıştı.

— Oğlum bilakis çok dürüst bir hareket yolu takib etti: Kendi arzusu ile aktetmediği bir zevcacın getirebileceği güçlükleri izale için muvakkaten uzaklaştı. Süripçe gelince, Ömerin sadetinin kendi elleri arasında bulunduğu nu ona anlatsak Nerimanı kendi kızı gibi seveceğine ve onunla alâkadar olacağına emin olabiliriz.

Hanımefendinin bu kat'i sözleri Feridun Beyi memnun etti. Aynı zaman da Yusuf Bey de, Nerimanın rahat ve mes'ud bir ömür geçirmesi için icab eden tedbirlerin alınmış olduğuna onu temin etti.

— Birkaç ay İsviçrede kaldıktan sonra dostunuzun kızını tanıyamıyca, caksınız beyim. Orada, Süripçin nezaretinde, maddî ve manevî bütün takayyüd ve kınaları bulacaktır.

Bu mükâleme esasında Neriman ses çıkarmamış, birkaç adım uzakta durarak söylenilen sözleri dinlemişti.

Yalnız Ömerin otomobile bindiği gö-rünce onun arkasından koşmak arzusu içine dolmuştu. Bu cılız vücudunda taze ve kuvvetli bir ruh yaşıyordu.

Acaba, birkaç saat evvel kanun nazarında kocası olan adamın kaçışını anormal mi buluyordu? Meyus ve zavallı yüzünde böyle bir his okunamı-yordu. Onda yalnız bir hayret ve endişe vardı, kepun yanında durmuş, otomobiline arkasından bakıyordu. Şaziye hanım yaklaşıp, elinden tutarak onu içeriye çekti.

— Orada durma çocuğum.

— O gitti mi?

— Evet kızım. Anlıyorsun ya, ihtiyar olmak, üvey anana izmizi kaybettirmek lâzımdır. Birazdan Feridun ve Yusuf Beyler de trenle gideceklerdir. Onlardan sonra, ben de ayrıca İstanbula döneceğim.

— Ya ben ne olacağım?

— Sen Süripçile otomobile bineceksin, İstanbula gideceksin. Hepimizin bir arada olmamızda tehlike vardır. Anlıyor musun?

Neiman anlamış mı idi? Meyus gözlerle sokağa bakmakta devam ediyordu. Maamafih kayınvalidesi elinden tutup onu yukarı çıkarmak isteyince mukavemet etmedi. Yalnız, sokak kapısının kapandığını gördüğü zaman yüzünden bir korku rüzgarı geçti, düş-manları tarafından takib edilen bir

hayvan haşiyetle etrafına baktıktan sonra pencereye koştu, tekrar son bir defa Ömerin gittiği yola baktı.

Feridun Bey, ayrılmadan evvel Nerimanı uzun uzun öptü.

— Allaha ısmarladık Neriman, sana sabırlı olmanı tavsiye ederim çocuğum. Emin ol ki her geçecek gün seni sadete ve rahata bir adım daha yaklaştıracaktır. Seni tekrar gördüğüm zaman dinç, kuvvetli ve neşeli bir genç kızla karşılaşacağım. Kendine iyi bak ve bize itimad et yavrum. Uzaklarda da olsan benim gözüm daima senin üstünde olacaktır.

Genç kız güçlükle telâffuz edebildiği birkaç kelime ile baba dostuna teşekkür etti, fakat zihninin başka yerde olduğu belli idi. Hanımın madam Süripçe yaklaşarak Nerimana iyi bakmasını tavsiye ettiğini ve bu maksadla kadının eline mühimce bir para sıkıştırdığını pek farkedemedi.

O, şimdi başka bir dünyada yaşı-yordu.

XI

İki erkek uzaklaşınca, Şaziye hanım Nerimanın elbiselerini değiştirdi. Ona gece yolculuğuna yarayacak yünlül bir esvabla bir geniş manto giydirdi. Genç kızın hiçbir şeye itiraz etmeden uysalca hareket etmesini temin için:

— Şayed Fehime hanım buraya kadar senin izini takip etmişse bundan sonra nereye gittiğini anlamaması lâzımdır. Bunun için kıyafetini değiştire-yorum.

Gibi sözler söylüyordu.

Neriman filhakika hiç ses çıkarmamış, hiçbir şey için: «Olmaz!» dememişti. Yalnız otomobile binerken:

— O taraftan mı gidiyoruz? Onun arkasından mı? diye sordu.

Şaziye hanım, Ömerden bahsetmek istediğini anladı ve onu korkutmak istemedi.

— Evet kızım; fakat şimdilik başka bir yoldan gideceğiz. Bütün tehlikeler ortadan kalkıp sen de iyileştğin zaman o gelecek. Merak etme.

— İyileştğim zaman mı? Ben hasta değilim.

— Belki de hakikaten hasta değilsin çocuğum amma o kadar sarı, o kadar zayıfsun ki herkes seni acayib bir mah-lûk gibi görüyor ve üvey ananın sözlerine inanarak seni deli zannediyor.

(Arkası var)

İki kardeşiler...

Yazan: Ekrem Reşid

- Kardeşim Cemale -

- 1 -

İki kardeşiler. Biri İsmail, diğeri Nuri. Giresunlu ki kardeş... Aynı boyda, aşağı yukarı aynı yaşta, aynı renkte koyu gözler, kıvrık saçlar, ciddiyet dolu sınımlarla, sokaklardan vakur adamlarla yürüyerek mektebe giderler di... Anneleri, kapının eşğinde, arka-larından bakar, okur üflerdi. Kadın, çagız bilhassa oğlu İsmaili Allaha emanet ederdi. Çünkü çocuk, güneşin tutulduğu bir günde, hayırlı sayıl-mayan bir günde, dünyaya gelmişti. Hal-buki bir sene sonra Nuri sabah ezanları okunduğu mübarek anda doğmuştu.

— İnşallah Nuri her zaman çok bah-tıyar olacak, fırsat zavallı İsmailim...

Kalbi endişeli anne büyük oğlu hak-kındaki düşüncelerini tamamlamaya cesaret etmeyip çocuğun sağlığı ve se-lâmeti için dualar ederdi.

Kadın endişeli olmakla haklıydı. Çünkü daha mektebe iken, teneffüs et-nesinde mesela körebe oyununda e-benin kim olacağı kur'a ile tayin edil-diği zaman makûs talih her zaman İs-maile isabet ederdi. Esir almaca oyu-nunda İsmail her zaman ilk yakala-nan esir olurdu. Çocuk, arkadaşlarıyla bilya oyunları oynadığı vakit te daima avucundaki, cebindeki bilyaların hep-sini kaybederdi. Talihsizliği o derece malûm idi ki arkadaşlarının alay ve istihza mevzuu olmuştu. O derece ki İsmail bunlara hedef olmamak için arkadaşlarından uzaklaşp bir kenar-da oturmayı, beyaz saçaklı koyu mavî dalgalara karşı hülyalara dalması â-det edinmişti. Bu hal çocuğun kalbin-de, sahil gençlerinin az çok hepsi gibi enginlere açılıp, uzaklara gitmek ar-zusunu uyandırmıştı.

Evinde, mumun titrek zıyasında ge-çenin geç vaktine kadar çalışmış ol-masına rağmen İsmail hocalarını memnun edemezdi. Kendisine ansızın sorulan bir suale hemen cevap vere-mez, saçalar, kekeler, hayret dolu göz-ler açar, uykudan birdenbire uyandı-rılmışa benzerdi... İsmail ne kit akıllı, ne de ağır anlayışlıydı, fırsat kalbine hülyaya açığı iyice saplanmıştı. Sınıfta pencerenin önünde otururdu; böylece, biraz başını yana çevirmeye zihnen denizin üzerinde, ufukların ardında gizlenen sibirli beldelere doğru yol ala-bılıyordu. Kendisi hakkında yanlış fi-kir edinen hocaları çocuğa birçok ceza vererek okumağa olan esasen zayıf he-

vesini büsbütün kırmışlardı.

Kendi gibi, on üç yaşındaki çocuklar gemilerde, takalarda denizler üzerinde gezerken neden İsmail mekteb sıralarında pinekleyecekti?... Öküz arabala-rile limana getirilen fındık guvailerini sayıp koca bir kara deftere kaydeden memurlardan biri olmak için mi?... Varsın Nuri mektebe okuyup yazsın; bu sahada istikbal ona açıktır. Deha şimdiden, her sene sınıfın birincisi ol-muyor mu?... Tatilden evvel tevzi edil-en mükâfatların hepsini onun tara-fından kazanmış olduğunu görmek İsmailin kalbini ne büyük gururlarla doldurup göğsünü kabartıyordu. Mut-lak Nuri büyük bir adam olacaktı. Bunda İsmailin zerre kadar şüphesi yoktu. İstikbal hülyalarında, emele-rinde kendine hiçbir hisse ayırmıyor-du; hepsi Nuriye matuftu; Nuriye ki kalbinde ona karşı derin, sonsuz bir muhabbet vardı. Nice defa, kendisine sezdimeden, şeker payını onunki ne-lâve etmişti! Küçük kardeşine bir an ne şefkatle bakar, soğuk günlerde iyice örtünmesine, boynunu sıkıca sar-masına, arkadaşlarının ona ters mua-mele etmemelerine dikkat ederdi. Nuri-nin gerek derste, gerek oyunlarda el-de ettiği muvaffakiyetleri sevinç göz yaşlarıyla, alkışlarla karşıladı. Mektebe giderken müsterak yemek sepetini de, böyle yapmakla zevk duyduğunu ileri sürerek, o taşırdı. Geceleri, uyumadan evvel ettiği duada da:

— Allahım, derdi; kimizden birinin haeta veya talihsiz olması lâzımsa, ben olayım da kardeşim olmasın!...

Hastalandığı zaman da duasının ka-bul olduğunu tahmin ederek sevinirdi. Böylece İsmail on bes yaşına bas-mıştı. O sıralarda musannid bir talih-siz, için kendisine musallat olduğunu hissetti. Para kazanacak, eve faydalı olacak bir çağa gelmişti. Mektebi terkedip bir balıkçı reisinin yanına tayfa olarak girdi.

Ağlar, mantarlar, birçok aletlerle do-lu balıkçı kayığında denizlere açılmak henüz çocukluk hülyalarını tahakkük ettirmek değildi; fırsat ne de olsa ka-ranlıklar içinde, dalgalar arasında yü-varlanmak, uzakta, çok uzaktaki sahil-ışıklarını erişilmez yıldızlara benzet-mek, kalbine büyük hazlar veriyordu. Kayığın dibinde duran fenerin bakır renkli zıyası ile altın aydınlanan sert çehreleri, hem balık kanile, hem de

soğuktan kızarmış, durmadan işliyen elleri görmek, denizin şapırtılarına ka-rışan kalm, yanık, kısık sesleri duy-mak, ayaklarının altında, kayığın ince tahtalarından sonra açılan sonsuz de-rinlikleri hissetmek kendisine, dehşetle beraber garib, acı sevinçler veriyordu. Bazan oltaların ucunda çırpınan balığı görünce de gülmüşüyordu. Çiğnekli ba-lık yerine denizden korkunç bir şeklin çıkabileceğini, çıkacağını zannetmiş bulunuyordu.

Şimdilik vazifesi kayığın baş tara-fında gözcülük etmekte. Saatlerce ha-reketsiz, vaktin yavaş yavaş ilerleme-sine lâkayd olarak durur bütün d.k. katni sanki kayığa hıcum eden siyah dalgalara verirdi. Fırtınalı bir geceden sonra, şafakta eve yorgun, argın, üstü başı ıslak, hâlâ dudaklarında denizin acı ve tuzlu lezzetini taşıyarak dön-düğü vakit kardeşini soğuklardan, a-yazlardan, fırtınalardan masun, henüz sıcak bir yatağa uyurken görmekte duyduğu memnuniyeti Cenabıhakkı güçlüklerle izhar ederdi. Hafta sonun-da eve para ve hissesine düşen bir miktar bahşi getirmek te ayrıca bir zevkti. Fakat çok geçmeden bütün bunlara veda etmek lâzım geldi. Çün-kü bir gün reis ölmüş, kayıkları satıl-mış, tayfası dağılmışa. İhsiz kalan İs-mail birçok yere baş vurdu. fakat beyhude...

Maneviyatı bozuk, um'leri kırık bir müddet, hergün sahil boyunca dolayıp limandan çıkan gemileri gözlerle ta-kib etti. O sıralarda kardeşi mektebi parlak bir surette bitirerek büyük bir tüccarın yanına, memur olarak girmiş-ti. Zavallı İsmail, acil ihtiyaçlarını defedecek olan parayı kardeşinden ka-bul ederken ne derin ızdırablar duy-du... Bir memur, bir efendi gibi elbi-seler giymekte olan Nuri ile birlikte so-kağa çıkmaz olmuştu; peşninde balık-çı kalğından utanç duyuyordu. Nuri-nin beraber gezmek tekliflerini her za-man bir behane bularak reddediyordu. Artak şehirde, eskisi gibi, iki kardeşi birlikte görmek kabil değildi. Fakat bundan dolayı aralarındaki muhabbet azalmamıştı; hâlâki; yaşları ilerledik-çe onları yekdiğerine bağıyan rab'ra daha kuvvetli, daha şuurlu olmuştu. Sadece, şimdiki, İsmail'in, gözler'nde, Nuriye baktığı vakit, bir nevi hürmet seziliyordu; buna rağmen gene, soğuk havalarda kardeşine sıkı sıkı örtünme-

sinı yakasını kaldırmamasını tavsiye et-mekten geri kalmıyordu:

— Sen bana bakma, biz denizciler soğuga kulak asmayız!... Bize soğuk işlemez!

Bunları söylerken biraz gülmüşer, biraz da sahte korsan tavırları takı-nırdı.

★

İsmail, günün birinde, tesadüfen makûs talihinin sebebinin öğrenmişti. İş bulmak için baş vurmuş olduğu bir reisin yanından red cevabı aldıktan sonra ayrılmış, ağır ağımlarla hedefsiz yürümekteydi.

— Merhaba evlâd!..

Karşısında ihtiyar Fatma kadın so-pasına dayanarak sendeliyordu. Bunak kadın, silinmiş, sulanmış. Bakışını İs-mailin üzerine kondurarak dedi ki:

— Oğlum, Nuri, mahzun görünüyor-sun!... Neri var?... Talihsiz kardeşin İsmaili mi düşünüyorsun!.. Ne kadar düşümsen nafledir... Değil mi ki o güneşin tutulduğu bir günde doğdu!... Böyle bir günde doğarlarda talih mi ararsın!...

İsmail, bir anda ötedenberi kendisi-ni takip eden talihsizliğin sebebinin an-lamıştı.

— Güneşin tutulduğu günü doğan-lara ne olur, Fatma tayze?...

— Ne olacak!... Kara bahtlı olur... Dün gece ne çağırın çalındı, ne oyun-lar oynandı!.. Sen de oynadın mı?...

— Güneşin tutulmasından ne çıkar Fatma tayze?...

— Ne çıkacak!... İşarettir oğlum, i-şaret!... Ha... Şu gemiye bak, bu sa-bah fındık yüklendi şimdi... Düt!... Gidiyor!...

— Fatma tayze, gemiyi bırak ta be-ni dinle... Güneşin tutulduğu gün doğan İsmail mi, Nuri mi?...

— Yok, yok, Nuri değil!... Sen de-ğil... Kardeşin... Kardeşin İsmail!... Amma sakın kendisine söyleme...

Bir defa daha makûs talihin karde-şine değil de, kendine isabet ettiği için İsmail hamdeyledi...

★

İsmail, birkaç zamandır, keçlerini otlamağa götürülen bir kıza görmüş-tü. Güneşte parlayan altın saçlı, ruhu ok-şayan saf ve tatlı bakışlı bir kızcağz ki keçlerine seslenirken elleri rüzgârda çiçek gibi sallanan, sesi de havayı tatlı nağmelerle doldururdu. Bu kızcağzla tanışmak, konuşmak fırsatını nihayet ufak bir kecinin geçirdiği bir kazada buldu. İsmail, hayvanın incilmiş olan kütükcük bacağına mendille sardıktan sonra kıza teselli etti.

— Hiçbir şey değil... Üzüleme... İki güne kalmaz, eskisi gibi koşar, atar...

Böylelikle aralarında bir nevi dost-luk, samimiyet hâsıl olmuştu. Şimdi hergün, kızın keçlerini atlattığı çayı-ra gidiyordu. Fakat henüz kıza ismini bile soramamıştı.

Bu ismi nihayet sorup öğrendiği gü-nü: «Emine, Emine» diyerek eve dön-düğü anda kardeşile karşılaştı:

— Ağabey!... Müjde... Sana iş var... Nereceydin, her tarafta seni a-radım... Limana koş!... Kömür taşı-yan gemi... Koş!...

Bu iyi haberin karşısında İsmail bir-denbire Emineyi hatırladı. Talihinin döndüğünü ona medyundu. Emine uğur getirmişti. Artak talihsizlik silinip git-mişti. Hayatının yeni ve mes'ud bir devr açıldığını hissediyordu. Emine ar-tık yanından ayrılmayacaktı; her za-man beraber yaşayacaklardı. Daha şim-diden Emineyi evinde yerleşmiş gör-üyordu... Emine!... Saadeti arasında E-mineye âşık olduğunu anlamıştı...

Gemi yedi gün sonra, avdet seferini yaparken İsmail vazifeye başlayacaktı. Geminin kaptanı böylece karar ve-rilmişti.

Pek çabuk geçmekte olan bu yedi gün zarfında İsmail'e Emine yavaş yavaş birbirlerine ısınmışlar, açılmış-lardı. İlk muhabbet sözleri de aralar-na düşen bir yaz yağmurunun taneleri gibi kalblerine ferahlık getirmişti. Ve nihayet aralarında istikbalden de ko-nuşulmuştu.

İki buseleri bir veda busesi olmuştu. Şimdi İsmail İstanbula ve Musura mü-teveccihen yol almıştı. Çocukluğundan beri var kuvvetile arzu ettiği ufuklara doğru açılış şimdi ona zevksiz, hattâ a-cıklı görünüyordu. Emine ile dolu kalbinde yeni şehirler, memleketler görmek sevincine yer yoktu. Yegâne düşüncesi uzun zaman çayırda oturup sevgilisini bekleyemeyeceği, onun uzak-tan gelişini göremeyeceği idi. Tek e-meli şu seferi bir an evvel bitirmek, memleketi dönmek ve Emineye kavuş-maktı.

İstanbul ve İskenderiyeden nişanlıs-na birkaç hediyeye aldı. Fakat bunlar nazarımda pek ehemmiyetsiz ve kıy-metsizdi. Sevgilisine lâyık olarak gön-lünün arzu ettiği şeyleri alamadığına müteessifti.

Yolculuğu üç ay sürmüştü. Nihayet avdet günü geldi. Geminin baş tara-fından dağları, çayırıları, evleri gördü. Acaba Emine?... Hayır, onu henüz tefrik etmek kabil değildi... İstanbul-da satın almış yeni elbisesi sırtında, dudaklarında geniş bir memnuniyet tebessümüle karaya indi. Onu ilk görüp kucaklayan kardeşi Nuri oldu. Beraber eve gittiler. İsmail, bir müddet anne-sile kaldıktan sonra Emnenin keçle-rini otlattığı çayıra koştu. Emine yok-tu. Oturup bekledi. Saatler geçiyor-du... Gemide bu avdet gününü büs-bütün başka türlü tahayyül etmişti: Emineyi bıraktığı yerde, keçlerinin a-rasında bulacaktı. Onu kollarının ara-sına alıp kalbinin üzerine basacaktı!... Halbuki... Birdenbire kendisini yaban-çı bir âlemde yapalnız hissetti. Bura-da fazla bekleyemezdi. Eminenin evine doğru yürüdü. Adımları gittikçe sıkıla-şuyordu. Evin önüne geldiği zaman durdu. Evde, kapatılmış, terk edilmiş evlere mahsus olan hüzünlü bir hal vardı. Önündeki küçük bahçe ile artık

kimsenin meşgul olmadığı aşkırdı. Her tarafta yabancı otlar batmıştı. Girip kapıyı çalmağa cesaret etmedi. Gâh yola, gâh eve bakıyordu. Oradan ge-çen bir çocuğa seslendi:

— Oğlum... Evin sahibleri nerede?

— Ayşe teyze gitti!

— Kızı, Emine mi gitti?

— Hayır... O öldü!

— Öldü mü?... Öldü mü?... Nasıl?..

Niçin?...

— Ne bileyim ben...

Çocuk ıslık çalarak uzaklaştı. İsmailin içinde müthiş bir çöküntü husule gelmişti. Gözleri karardı, dermanı ke-sildi, birkaç defa sendeledikten sonra, yere kapanmamak için bir ağaca da-yandı. Nihayet vücuduna az çok müva-zene temin edebildi. Hiçbir iradeye tâ-bi olmayan şursuz adımlarla çayıra kadar gidebildi. Henüz felâketin dere-cesini idrak edememişti. Bir müddet gözleri parıldayan denizin üzerinde çikili kaldı. Emine ölmüştü!... Kim ona kızın son düşüncesi kime raci ol-duğunu söyleyebilirdi?... Belki zavallı sevgilisi onu beklemişti, oda kapısının her açılışında onu göreceğini zannede-rek gözlerini kapağa doğru çevirmişti... Son anlarında onun vefasızlığına hür-mederek belki bir kat daha müteessir olmuştu... Belki... Fakat bütün bun-ların ne kaymeti vardı. Ortada bir tek hakikat, acı, ve feci bir tek hakikat vardı: Emine ölmüştü!...

Gayri ihtiyari, vaktile sevgilisinin «Artık geç oldu, eve dönmek zamanı geldi!» dediği saatte yerinden kalkıp eve avdet etti. Annesile kardeşi kendi-sini bekliyorlardı. İkisi de memnun ve mes'ud görünüyordu. Annesi, neşelli bir sesle onu karşıladı.

— Oğlum, ne kadar yorgun ve ke-derlisin... Halbuki sen olman lâzım... Sana verecek güzel bir müddem'iz var: Kardeşin Nuriyi nişanladık!...

(Artık var)

Yeni açılacak Yerli Mallar pazarları

Sümerbank Yerli Mallar pazarları y-niden Karabük, Sivas ve Antakya'da birer şube açmağa karar vermiştir. Ya-pılan hazırlıklar bu ayın sonuna kadar tamamlanacak ve Şubat başlangıcında da faaliyete geçilmiş bulunacaktır.

Sarıyerde yanan ev

Sarıyerde Türbe sokağında manav Hayriye aid iki katlı ahşap evden ev, velki gece yangın çıkmış, İzzafayenin müdahalesine rağmen söndürme imkânı bulunamıyarak tamamen yanmıştır. Yangının ne suretle çıktığı araştırıl-maktadır.

Fatih Halkevinde konferans

Fatih Halkesinden: Evimizin tertib ettiği hafta konfe-ranslarının birincisi bu akşam 18 de verilecektir. Mevzu «Halkevi ve Halk-evlilik» dir. Bu konferansa bütün yurd-daşları çağırılmakla onur duyulur.

Memleket Haberleri

Manisada yeninden 4 teknik okulu açılacak 25 senedenberi ilk defa kar yağdı

Manisa (Hususî) — Manisa vilâyetinde bu defa yeniden dört teknik okul açılacaktır. Bunlar Akhisar ve Turgutluda olmak üzere birer kız enstitüsü ve birer de akşam erkek san'at okuludur. Vilâyet içinde de bir akşam erkek san'at okulu açılacaktır. Okullar için arsalar tesbit edilmiş ve krokiler Vekâlete gönderilmek için hazırlanmıştır. En kısa zamanda açılabilmesi için derhal inşaat başlanmalarına karar verilmesi Vekâletçe de düşünülmekte olduğu haberi gelmiştir.

Maarif Müdürlüğü
Van Maarif Müdürlüğüne terfi edilmiş olan Manisa ilk tedrisat müfettişi Celâl Gürsoy yeni vazife-

sine başlamak üzere zehrimizden ayrılmıştır.

Kar yağdı
25 senedenberi Manisaya düşmeyen kar bu sene düşmüş ve «5» gündendenberi kalkmamıştır. Yerlerde 10 santim kadar kar vardır.

Bir konser
Şehrimize İzmirden geçerken uğriyan san'atkar Ekrem Zeki bir konser vermiş ve Balıkesire hareket etmiştir.

Hava Kurumuna yapılan teberrular
Bu yıl da geçen yıllarda olduğu gibi Hava Kurumuna Kurban bayramı münasebetiyle binlerce deri ve rihiş ve epey bir yekûna balığ olan para teberruları yapılmıştır.

Tavşanlıda Çocuk Esirgeme Kurumu faaliyeti

Tavşanlıda yeni teşekkül eden Tüfekçi ve diğer üyelerin gayretle Çocuk Esirgeme Kurumu faaliyetine okula devam eden 20 çocuğa mek-geçmiştir. Başkan öğretmen Belkıs teb göğüsükleri, çorab, pantolonları gösteriyor.

Hatayda

Ekim durumu çok iyi, bazı yerlerde üç misli tohum ekildi

Adana (Hususî) — Bu yıl havaların çok uygun gitmesi ve hükümetin vaktinde tohumluk vermesi sayesinde, Hatay bölgesindeki ekim durumu çok iyidir. Geçen yıllara göre İskenderun kazasının toprağına saçılan tohum miktarı üç kattır. Hassadaki ekim de bir misli fazladır. Umumiyet itibarile Hatayda bu yıl ziraat geçen seneye nazaran iki misli fazladır. Havalar iyi gitmekte ve tohum tevziyatı intizamla devam etmektedir. Çiftçi bundan bilhassa memnundur.

Edirne Çocuk Esirgeme Kurumunun faaliyeti

Edirne (Hususî) — Edirne Çocuk Esirgeme Kurumu son aylar içinde faaliyetini artırmış bulunmaktadır.

Kurum askere gidenlerin çocuklarına azamî derecede yardım etmekte ve bu arada fakir ve kimsesiz çocuklara da her gün muntazaman ekmeğe vermektedir.

Amasya Halkevinde temsil

Amasya (Hususî) — Amasya Halkevi temsil şubesi, sinema binası salonunda (Vatan ve Vazife) piyesini oynamıştır. Temsil büyük bir alâka ile seyredilmiş ve ilkokul başöğretmenlerinin hepsinin eserde bilfiil birer rol almaları, büyük bir kültür işi olan sahne faaliyetlerinin hararetlenmesi işine yardım edeceği için hakiki takdir ve tebrik hâsileyle karşılanmıştır. Baş öğretmenlerden Şeref, Hayrî, Sakıb ve arkadaşları rollerinde muvafık olmuşlardır. Baş rolü oynayan öğretmen Ahmed Aydemir ile Bayan Umran da çok takdir edilmişlerdir. Halkevinin bu gibi temsilleri sık sık vermesi şaynı arzudur. Millî bir kültür davası olan Halkevi temsillerine bayan ve bay bütün memleket severlerin iştirak etmek suretille bir memleket vazifesi yapmaktan kaçınmayacaklarını ümid etmek isteriz.

Gönül işleri

(Baş tarafı 3/1 de)
iade etti, adam şimdi muvakkaten burada değil, başka kızla da evlenmedi, yarın gelecek, meseleyi bitmiş mi telâkiki etmeli.

Ayşecik:
— Gezip doluştık, yiyip içtik, herkes gördü, rezil olacağım, diyor.
Anlıyorum ki, arada daha samimî bir münasebet yoktur, fakat dar bir hayat geçirmeye alışkın olan genç kızın gözlerinde daha geniş bir hayatın hatırası kalmıştır. Adamı unutmamasının sebebi de bu:
Ben babanın fikrindeyim, bu tarzda işe girişen bir adamda evlenmek fikri esasen olamazdı. Maksadı eğlenmekti, onu da yapınca yüzüğü kolaylıkla iade etti.

Münasebetin kesilmiş olmasını hayır bulurum, vaziyet daha kötü neticeler doğurabilirdi. Nişanın muhitte duyulmuş, gezilip tozmalara görülmüş olması elbette hoş değildir, fakat ebedî bir leke de teşkil etmez, skandal sayılamaz.

TEYZE
Çocuğum birini kaybettin, binini bulursun, hele 17 yaşındayken orta yaşlı bir adama razı oduktan sonra ortada esef edilecek bir hâdise görmüyoruz. Yalnız kulağında küpe olsun: Bir daha nişandan bahseden olursa, müraaatin yuva kurmakta karar kılmasını istersen derhal nikâha müzum gör, gezip tozmayı da belediye dairelerinde imzama basıldığı gündün sonraya bırak.

Maarif müdürleri arasında yeni nakil ve tayinler

Maarif Vekilliği, orta öğretim müdür ve öğretmenlerle maarif müdürleri arasında yeniden bazı nakil ve tayinler yapmıştır.

Manisa ilk tedrisat müfettişi Celâl Gürsoy Van Maarif Müdürlüğüne, Van Maarif Müdürü Mustafa Noyan Ordu Maarif Müdürlüğüne tayin edilmişlerdir. Eskişehir lisesi Türkçe öğretmeni ve başmuavini Fahri Ersin Bözöyük orta okul müdür ve türkçe öğretmenliğine, Siird ortaokul müdür ve tarih - coğrafya öğretmeni Ramiz Altay İskenderun orta okul müdür ve tarih - coğrafya öğretmeni Ali Kazanoğlu Bandırma orta okul Türkçe öğretmenliğine, Niğde Maarif müdürü Recep Gürel Konya Ereğlisi İzmir köy Enstitüsü müdür ve öğretmenliğine, Erzincan Maarif müdürü Hüsnü Söylemezoğlu Siird maarif müdürlüğüne naklen tayin edilmişlerdir.

KOCA YUSUF

Yusufun yeni güreşi

Yusuf; kâhkaha üstüne kâhkaha sallıyor ve yemeklerin miktarını soruyordu:

— Hepsî güzel, teşekkül ederim, mesele; ne kadar piliç...

— Yarım veyahud bir piliç...

— Tehey!.. Söyle çorbacı bel!.. Bu karı beni evine yemeğe davet etmiyor, açlıktan öldürmeğe götürüyor be?.. Baka; bilmez misin? O, Parisli kokonanın evinden dar attığını kendimi so-kağa be?.. Tel!.. Söyle bu kokonaya gelmem bel!

Mösyö Piyer; Koca Yusufun, Paris'te başına geleni madama anlattı ve bu sebeple eğlenceli bir an geçirmek için madamın müsaadeleriyle samimî olarak yemeklerin miktarından ve adedinden bahsettiğini söyledi.

Madam; Yusufun başına gelen meseleye epeyce güldü. Kendi evinde aç kalmayacağını vadedti. Yusuf:

— Size zahmet olacak... Bizi doyurmak ve ağırlamak güçtedir madam... Bu fikrinizden vazgeçiniz, dedi.

Madam ısrar etti. Mösyö Piyer de kabul ettiğinden daveti kabul ettiler. Madamın daveti; Emil ile yapılacak inikam güreşinin akşamı idi.

Mösyö Piyer; madama göz koymuştu. Hakikaten güzel ve genç bir kadındı.

Koca Yusufun; oralarda olmadığını biliyordu. Hatta; madam gittikten sonra; Koca Yusuf; Piyerle alay etti:

— Hepten, sana yarar bu iş çorbacı bel!

— Ehl!.. Ne yapalım pehlivan sayende geçineceğiz.

— Tehel! Hepten Medine dilencisi gibisin bel! Sayemde para kazanır, sayemde kokonalara sahip olursun bel!

— Ne yapalım pehlivan; geçineceğiz?..

— Tehey!.. Sen bana, Yemek ver be kızan, ondan ötesi hep senin olsun bel!

BRÜKSELDE KOCA YUSUFLA BELÇİKALİ EMİL ARASINDA İNTİKAM MAÇI

Belçikalî yenilmeği göze almıştı. Hiç olmazsa hasmına biraz mukavemet ederek mağlûb olmak sevdiğinde idi.

Emil; bir hafta fasiladan istifade ederek kendine iyice baktı.
Koca Yusuf; idmansızdı. Paris'ten beri geceleri Mösyö Piyerin yaptığı yağ masajile duruyordu. Fakat; kuvvetli ve zinde idi.

Belçikalîler, güreş gecesi gene sirt dokurmuşlardı. Pehlivanlarından mad edenler çoktu.

Koca Yusufu, yemeğe davet eden madam locasında bulunuyordu.

Soyunma odasında Mösyö Piyerle Yusuf şakalaşıyorlardı. Pehlivan hoş sohbet olduğundan ileri geri söyleniyordu. Çorbacı soruyordu:

— Yusuf; çabuk yenecek misin bu herifi?..

— Allah sağlık verirse bir elde...

— Bu kadar da olmaz... Ayıb olur. Adamcağız Belçikalîlerin milli pehlivanı... Hiç olmazsa beş on dakika sonra yap bu iş!..

— Ne diyorsun çorbacı be?.. Bu akşam kokonaya yemeğe davetli olduğumuzu unuttun mu?

— Biliyorum, fakat acelesi mi var?

— Tabii kızan bel! Çabuk elden işimizi bitirip gidelim.

— Eğer; Belçikalîyi beş on dakika sonra yener isen, Belçikalî organizatör sana, yirmi beş Napolyon bahşış verecekmiş...

— Yoo... O benim işime gelmez... Yirmi beş lira onun olsun... Daha, güreşe başlar başlamaz çaprazı topluya, çağır...

Bu sırada; Dubliye de içeri girdi. O da, Yusufu ne yapacağını merakla sordu:

— Pehlivan; ne yapacaksın?

— Güreş bel!.. Çengi mi oynayacağım bel!

— Biliyorum güreş yapacaksınız?... Fakat; Belçikalînin rengi sararmış... Biraz hafif tutsan şu zavallıyı!..

— Bu işime gelmez... Hem biz bu akşam yemeğe davetliyiz. Madam gelmiş mi gördün mü?

— Gördüm; Deryasın güreşinde olduğu gibi, ilk localardan brinde yer almış...

— Çiçek var mı gene dersin?

— Dikkat etmedim, herhalde olmaz... Lâkin; sen bu madamla çok meşgul oluyorsun pehlivan...

— Baka; bize gelmez burular bel!.. Çorbacıya devrettim ben onu...

Mösyö Dubliye güle güle bayıldı ve:

— Peki; insan bu kadar güzel bir kadın ayağına gelir de reddeder mi?

— Biz, harama uçkur çözmeyiz... Bizim helâlimiz var... Şumnuda bekler durur...

— Olsum... O, başka ne çıkar?

— Türklerde bir darbimesel vardır Mösyö, çalma kapıyı, çalarlar kapını... (Arkası var)

Askerî vaziyet

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

a — Sovyetlerin sıkı baskısı altında ve dondurucu bir soğuk içinde İcerasina mecbur oldukları geri çekilme harekati dolayısıyla mühim denecek za-yata uğramışlar ve gene mühim denecek malzeme kaybetmişlerdir.

b — Sovyet taarruzunun gün geç-tikçe daha ziyade gelişmesini adeta teşvik etmiş oldukları için intihab et-tikleri kişilik hatta tam olarak yerleş-mek imkânını hazır bulamamışlardır.

c — Fin ordusundan gittikçe ayrıl-mak ve bu orduyu Sovyetlerin karşı-sında hemen hemea yalnız bırakmak zorunda kalmışlardır.

d — Eğer Volkof nehri boyundaki müdafaa tertipleri de kâfi değilse Le-ningrad'daki muhasara ordularının ge-rilerini tehlikeli bir vaziyete düşürmüş olacaklardır.

e — En nihayet Sivastopola karşı başladıkları ka'li taarruzu da, bir ta-raftan Doneç muntakasından mütema-diyen ilerlemeğe uğraşan Sovyet kuv-vetlerini durdurabilmek maksadıyla kuv-vet ihrazı suretine zâfa uğrattıkları gi-bi diğer taraftan Sivastopol karşısında adedi bir üstünlük temini için daha evvel Kerç yarımadası sahasındaki kuvvetlerinin büyük bir kısmını almış olduklarından o sahayı da zayıf bi-rakmışlar ve Sovyetlerin Kerç ve Feo-dosya şehirlerini bir çıkarma hareketi-le kolaylıkla işgal etmelerine meydan vermişlerdir.

Almanların az kuvvetle iş görmek hu-susunda son zamanlarda ihtiyar et-tikleri bu üsûlü değiştirdiklerini veya değiştireceklerini gösteren bir işaret ve emare yoktur ve Mojal'deki ağır va-ziyetlerini hafifletici bir mukabil ha-reketlerle Kerç ve Feodosya sahala-rındaki Sovyet kuvvetlerini geri atıcı

bir teşebbüsleri de görülmektedir. Hatta, Sovyetlerin bu iki şehir saha-sındaki vaziyetlerini takviye etmekle beraber bazı hava meydanları da tesis edebilmelerine imkân ve mahal bırak-mış oldukları dahi son günlerin hâdi-selerinden anlaşılabilir. Gene bu-nun gibi Doneç muntakasındaki Sovyet taarruzları da ağır olmakla beraber ilerleyebilmiş ve bugün Staino şehrinde tehdit edebilecek bir hale gelmiştir.

Almanya ile müttefiklerinin orduları şark cephesinde altı aydanberi bu ka-dar zaferler ve muvaffakiyetler elde ettikten sonra elbette bugünkü müs-kül ve sıkıntılı duruma düşmek iste-mezlerdi. Acaba, işe, İkmal ve techi-zat bakımından böyle az kuvvetlerle iş görmeğe ve ilkbaharın Sovyet cep-hesinde harekete imkân verecek mev-simi gelinceye kadar bu sıkıntılı duru-mu ihtihama mecbur mudurlar? Bunu bilememekle beraber bu mevsimin gel-mesine daha dört ay gibi uzun bir za-man mevcut olduğunu, orduların talim ve terbiyesinin tehzizat ve malzemesi-nin mükemmeliyetinin ve ayrıca hava kuvvetlerinin çokluk ve fedakârlığının pek büyük bir varlık ve kudret teşkil edileceği aşikâr olmakla beraber a-ded meselesinin gözden uzak tutul-maması lâzım geldiğini kaydetmek za-ruretindeyiz ve Alman ordusunun bu yanlış sistemi bugünlerde islah ede-rneğin kuvvetle muhtemel olduğunu tekrar edenken sayın okuyucularımıza şehr Napolyonun mühim bir sözünü hatırlatacağız. Napolyon 1805 de büyük Austerlitz muharefelerini kazandıktan sonra kendisini tebrik edenlere adeta mühim bir sevkilceş dersi vermek işi-ter gibi şu sözleri söylemişti: «Beni tebrik etmeyiniz. Bu büyük muvaffa-riyeti kazanan aded üstünlüğünü teb-rik ediniz.» K. D.

TIYATROLAR

İSTANBUL BELEDİYESİ

ŞEHİR TIYATROSU

Tepebaşı dram kısmında

Bu akşam saat 20,30 da

O KADIN

İstiklal caddesi komedi kısmında
OYUN İÇİNDE OYUN

Son Posta Matbaası:

Neşriyat Müdürü: Cihad Baban

SAHİBİ: A. Ekrem USAKLIĞIL

İstanbul Belediyesinden Taksimdeki Mezarlık arsalarının satış ilânı:

Pangaltı mahallesinin Şehit Muhtar sokağında Belediye mali eski mezarlık arsası, tanzim edilmiş olan imar planına göre blokara tahsis olunarak oibabdaki şartları ve hâle binalar inşa edilmek üzere kapalı zarf usulüne arttırmaya konulmuştur. Cem'an dokuz parça, dan ibaret olan bu bloklardan 1 numaralı bloku teşkil eden kısmın 2 parsel numaralı ve 875 metre murabbaî saha: kısmı satışa çıkarıl-mıştır. Beher metresinin muhammen satış bedeli 150 lira ve ilk te-minat makdârı 7812 lira 50 kuruştur. İhale 9/1/1942 Cuma günü saat 15 de İstanbul Belediyesi Daimî Encümeni odasında yapılacaktır. Bu-na aid şartname, proje vesair evrak 6 lira 56 kuruş mukabilinde He-sap İşleri Müdürlüğünden alınacaktır. Seraili öğrenmek isteyenler hergün Belediye İmar Müdürlüğünden malûmat alabilirler.

Taliblerin ilk teminat makbuz veya mektubları, imzalı şartname, proje vesair ve şartname mucibince ibraz lâzım gelen diğer vesair ile 2490 numaralı kanunun tarifati çevresinde hazırlanacakları teklif mektublarını ihale günü saat 14 de kadar Daimî Encümene vermeleri lâzımdır. (11363)

İstanbul Fiyat mürakabe komisyonundan

Buğday koruma vergisinin kaldırılması dolayısıyla «950» gramlık ve % 40 rütubetli ekmeğin fiyatının 15 kuruş 50 santim ve francala kilo fiyatının da 25 kuruş 50 santim olarak tesbit edildiği ilân olunur. «115»

İstanbul Belediyesi İlânları

Fenerde Tevkiçifer mahallesinin Fıfıkteci sokağında 14 kapı ve hesap 389 sayılı kayıtlı Rum kız isesi binasının vergi borcundan dolayı bundan önce haczedilmiş olan kahve renginde küçük bir kasa, bozuk bir aded yazı makinesi, iki tane beyaz renkte çini soba, iki tane demir döşme soba tah-sis emval kanununa ve tahsilât komisyonunun kararına tevfikân 8/1/1942 Perşembe günü saat 11 de mezkûr mekteb binasında açık artırma suretine satılacağı ilân olunur. «109»

Emniyetin Hobyar mahallesinin Arabacılar sokağında kâin 4.6.6/1 nu-maralı hanım hedim ve tahassül edecek emkânın satışı açık arttırmaya konulmuştur. Tahmin bedeli 830 lira 50 kuruş ve ilk teminatı 62 lira 29 kuruştur.

Şartname Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülebilir. İhale 19/1/1942 Pazartesi günü saat 14 de Daimî Encümende yapılacaktır. Talib-le-rin ilk teminat makbuz veya mektubları ile ihale günü muayyen saatte Dai-mî Encümende bulunmaları. «7»

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Aşağıda cins, mikdarı, muhammen bedel ve muvakkat teminatı yazılı 1 kalem taş kapalı zarf usulüne eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 22.1.1942 Perşembe günü saat 11 de Sirkeci'de 9 İşletme bina-sında A. E. komisyonunda yapılacaktır.

İsteklilerin muvakkat teminatı makbuz ve diğer kanuni vesikalarını havi kapalı zarflarını aynı gün ve saat 10 a kadar komisyon reisliğine ver-meleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Sirkeci komisyonundan ve Bandırmada Ban-dırma İstasyonundan temin edilir. «45»

Cins	Mikdarı	Muhammen bedel	Muvakkat teminat
Parke taşı	140000	Lira 21000	Lira 1575

M. M. V. Hava Müsteşarlığından

Hava müsteşarlığı teknik taburu için otomobil ve traktör makineli ve meydan ve yol inşaatına vakıf ustalara ihtiyaç vardır.

Verilecek ücret miktarları yapılacak imtihanda gösterecekleri ehil-yete göre 50.120 lira arasındadır. Taliplerin dilekleri ile hava müste-şarlığına müracaatları. «9310» (11054)

Sovyet - Japon münasebetleri

Tokyo 6 (A.A.) — Gazetecilere be-yanahta bulunan Hori, Japon - Sovyet münasebetlerinin bitaraflık paktına da-yanmaya devam ettiğini söylemiştir.

Hori, Sovyet Rusya demokrasilerin antikomintern paktı aleyhindeki cep-helerine ihtiyaç ettiği takdirde bu mül-nasebetlerin «Büsbütün başka bir şe-kil» alacağını ilâve etmiştir.

Hori, balık avı meselesi hakkında Sovyetler Birliği ile Japonya arasında görüşmelerin devam ettiğini bildirmiştir.

Ribentropun Macaristan seyahati

Berlin 6 (A.A.) — Salâhiyetli bir kaynaktan haber verildiğine göre von Ribentropun Budapeşteye seyahati, sadece, geçen sene Macar ricalinin Berlin'e yaptıkları ziyareti lade maksadıyla, Alman harçlığı nazımının se-yahati hakkında sınırlık tafsilât ver-mek imkânı yoktur. Bununla beraber, antikomintern paktı imza eden diğer devlet mümessilleri, bu seyahat mül-nasebeti ile hiç mülaakat yapılmıyacağına gösteren bazı alâmetler vardır.

Parti grubu

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Şartlarının maruz kaldıkları müş-külleri ve bu meydana hâdis olan kazalarla onlara karşı alınan ted-birleri izah ve grup umumî heyet-i-ni, umumî nakil işleri üzerinde tenvir etmiştir.

Bundan sonra ruznameye geçi-lerek Bursa meb'usu Nevzadın ilk öğretim öğretmenlerinin tedavüle kalmış olacakları hakkında hükü-metçe ne düşünüldüğünü Maarif Vekilinden soran takrir okunmuş-tur. Bu hususta izahat veren Maarif Vekilini müteakib takrir sahibi ile birlikte söz alan hatibler din-lenmiş ve bu mevzuun teşkil edi-lecek bir parti komisyonunda in-celenmesi hakkında hükümetin de-İstirak ettiği bir takrir grubu mu-mî heyetince kabul edilerek cel-seye nihayet verilmiştir.

General Wavellin umumî karargâhi

Batavia 6 (A.A.) — General Wavellin umumî karargâhi, Felenenk Hindista-nında bulunacağı resmen haber veril-mektedir. Umumi karargâhin tesis edi-leceği şehir, henüz tesbit olunmamıştır.

Hayat pahalılığına karşı tedbirler

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

zañlı vatandaşların nasıl karşıla-dıklarını ve bu tedbirlerden hangi-sini tatmin edici bulduklarını öğ-renmek istedik.

Bu maksadla evvelki gün bir muharririmiz muhtelif meslekteki memur ve müstahdemler arasında bu mevzuda bir konuşma yaptı. Arkadaşımızın aldığı cevapların neşrine bugün de devam ediyoruz:

● **Sultanahmette Dizdriye sa-kınlarından 75 lira ücret alan bir müstahdemin fikri:**

«— Hayatı ucuzlatmak gayesi ile hükümetimizin bilhassa az maaş-lı memurlara karşı gösterdiği ali-cenablığı şükranla karşılamak lâ-zımdır.

Tetkik mevzuu olan tedbirlerin fikrimce en muvafik olanı maaş-lara muayyen bir nisbette zam yap-masıdır. Ancak memurlarımıza bu zam yapılırken, memlekette bü-yük bir yekün teşkil eden ve dev-let hazinesinden maaş almayan be-nim gibi hususî müssese müstah-demlerinin vaziyetlerini de gözö-nünde bulundurmak ve onları da terfi etmek çok doğru olur.»

● **60 lira aslı maaşlı devlet memurlarından N. Ö.:**

«— Muhtelif vergilere 45 lira kesildikten sonra elim 125 lira geçiyor. Bu fevkalâde pahalılık karşısında maaşlara muayyen bir nisbette zam yapılmaktan ziyade bu vergileri lâğvetmek daha ma-kul olur kanaatindeyim.»

● **20 lira aslı maaşlı maliye memurlarından E. B.:**

«— Anketiniz memur arkadaş-lar arasında derin bir alâka uyandı-rmıştır. Hükümetimizin bizim i-çin aradığı terfih çareleri arasın-da bence en cazibi maaşlara mu-

ayyen nisbette bir zam yapılması mesalesidir.

Mümkün olsa da bu miktar % 50 ye çıkarılabile... Maamafih zam miktarı ne olursa olsun, sabit gelirli vatandaşları aynı zamanda bazı fırsat düşkümlerinin elinden korumak ve kurtarmak da lâzım-dır.

Memurlara zam yapılmasını bir fırsat telâkki edecek olan esnaf bi-nisaf bu defa bize büsbütün çul-lanacaklardır.»

● **Çihangirde Kumru yokuşu 37 numarada Şahab Özgenç:**

«— Elime 75 lira para geçer, bekâr olduğum halde bir hayli ekinliği çekiyordum. Evli ve çok nüfuslu arkadaşlarımızın hali daha feci tabii...»

Maaşlara % 30 bir zam yapıl-ması en doğru şekildir.»

● **Aksaray tramvay deposunda biletleci N. Y.:**

«— Her ay elim 30 lira kadar bir para geçiyor. Bu miktara ay içinde çalışmadığım günler ilâve olunursa ücret daha azalır...»

Halbuki bu para beni günde iki övün doyurmaktan uzaktır. Bil-hassa giyecek eşyasının ve bu a-rada ayakkaba fiyatlarının artmış olması beni çok düşündürüyor. Zam ma ihtiyac çok fazladır.»

● **Emniyet memurlarından A. Yalçın:**

«— Ben üç aylık avans veril-mesine taraftarım. Zira benim e-vim Emniyet Sandığına 400 lira-ya ipotektir. Bu borç geçim darlı-ğından doğmuştur.

Bu gidişle bu paranın Sandığa faizini ödemek bile mümkün de-gildir. Halbuki bu avansla bu bor-cun mühim bir kısmını kapatmış olurum.» F. Ö.

Ekmek 15,5 kuruşa indi, yeni narh bugün tatbik olunuyor

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

darın riyasetinde kaymakamlar vi-lâyet ve belediye şube müdürleri-nin iştirakile bir toplantı yapılmış ve karne hazırlıkları gözden geçi-rilmiştir.

Dünden itibaren bütün kazalar-da karnelerin doldurulması işine büyük bir hız verilmiştir. Vilâyet karnelerin doldurulması için bütün vilâyet ve belediye teşkilât me-murlarından ve muallimlerden isti-fade edilmesini kararlaştırmış, bu hususta alâkadarlara tebligat yap-mıştır. Bu tebligat üzerine bütün ilk ve ortaokullar ve liselerden mu-allim ve talebeler ayrılmış, bunlar kaza kaymakamları emrine veril-miştir. Parti ve Halkevleri merkez-lerinde memur, muallim ve talebe-ler karnelerin doldurulması işle meşgul ol-madılar. Karneler ta-mamen doldurulduktan, teşkilât ve diğer hazırlıklar tamamlandıktan sonra vaziyet Ankara'ya bildirile-cek ve karne usulünün tatbikine başlanması hakkındaki emre intil-zar olunacaktır.

Çamur deryası haline gelmiş şehrin temizlenmesi için çalışılıyor

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

den fazla amele çalıştırarak birçok yollar temizlemiş ve karları kal-dırmıştır. Eminönü - Edirnekapi - Topkapı, Yedikule, Eminönü - Karaköy, Şişli, Ayazpaşa, Taksim, Maçka semtleri kardan tamamen temizlenmiştir.

Bir kısım hatlarda dün yeniden tramvay seferlerine başlanmıştır. Şişhane ile Karaköy arası tama-men kardan temizlenmiş, fakat bu-rada tramvay seferlerinin başlaması fennî bakımdan mahzurlu görüldü-ğü için dün Beyoğlu ile Karaköy arasında tramvay işleyememiştir. Bugün bu hatta da seferlere başlanabilecektir. Bebek hattı henüz tamamlanı açılmamıştır. Bu yol dar olduğu için temizleme ameliyesi güçlekle yapılabilmektedir. Bebek hattı da bir iki güne kadar açıla-caktır.

Edirnekapi, Topkapı hattında dünden itibaren tramvaylar romork takarak çalışmaya başlamışlardır.

Üsküdar - Kadıköy tramvayları dün bazı hatlarda işlemeğe baş-lamışlardır.

Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden

Kurumumuz enstitüleri için aşağıda müfredatı yazılı yerlere 19 asist alacaktır.

Müsbaka imtihanı 2/Mart/1942 tarihinde yapılacaktır. Fazla malûm almak isteyenlerin Rektörlüğe müracaatları ilân olunur. «8768» «1039»

Aded	
1	Nebat Enstitüsü
2	Umumi kimya
1	Zooloji
1	Nebati Lif ve boya ve köy el sanatları Enstitüsü
1	Ziraat ham maddeler Enstitüsü
1	Ziraat makineler enstitüsü
1	Bağ - Bahçe enstitüsü
1	Süt ve süt mamulâtı enstitüsü
1	Toprak enstitüsü
1	Fizyoloji Enstitüsü
1	Patoloji Enstitüsü
1	Dış hastalıkları Enstitüsü
1	Zooteknî Enstitüsü
1	Orman Muhafaza Enstitüsü
1	Silvültür Enstitüsü
1	Amenajman ve Siyaset Enstitüsü
1	Geodezi ve Siyaset Enstitüsü
1	Orman İşletme İktisadi Enstitüsü.

GÖZEN MÜESSESESİ. BÜYÜK POSTANE CADDESİ № 5

150 İNCELİKTE GÖZEN PUDRASİ

YÜKSEK KALİTEDE GÖZEN KREM

BENİMSİYECİNİZ BİR ALLIK

Belediye Sular İdaresinden:

Soğuklar şiddetle devam ediyor. Birçok abonelerimizin saatleri donduruş-palıyor, saatlerini dondan korumak için tedbir almaları lüzumunu abone-lerimize bir kere daha hatırlatırız. «48»

ÜÇ KURTARICI

HAVADA DENİZDE HERYERDE

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Küçük tasarruf hesapları 1942 İKRAMIYE PLANI

KEŞİDELER: 2 Şubat, 4 Mayıs, 3 Ağustos, 2 İkinciyeşrin tarihlerinde yapılır.

1942 ikramiyeleri

1 adet 2000 Liralık = 2000.— Lira	40 » 100 » = 4000.— »
3 » 1000 » = 3000.— »	50 » 50 » = 2500.— »
2 » 750 » = 1500.— »	200 » 25 » = 5000.— »
3 » 500 » = 1500.— »	200 » 10 » = 2000.— »
10 » 250 » = 2500.— »	